

LIETUVOS PREZIDENTĖS PADĖKA POPIEŽIUI BENEDIKTUI XVI

Vilnius, vasario 21 d. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė padėjo pontifikatą baigiančiam Popiežiui Benediktui XVI už dvasinę lyderystę ir nuolatinį tikėjimo liudijimą.

„Leiskite savo ir visų Lietuvos žmonių vardu padėkoti Jums už nuolatinį proto ir tikėjimo liudijimą. Būdamas Popiežiumi, tiek tikintiesiems, tiek pasauliečiams Jūs buvote kilniausių amžinųjų vertybių atspindys. Tai geriausiai rodo

Jūsų rūpestis ir nenuilstamas darbas saugant žmogiškąjį orumą, skatinant dialogą ir tarpusavio supratimą tarp skirtingų kultūrų, religijų ir valstybių. Jūsų Šventenybe, iki šiol prisimenu mūsų susitikimą, kuris man paliko didelį įspūdį. Naudodamasi šia proga, dar kartą dėkoju Jums už nuolatinę dvasinę lyderystę ir reiškiau Jums neblėstančią pagarbą“, – rašoma prezidentės laiške Popiežiui.

www.president.lt

V. LANDSBERGIS SIŪLO PERLAIDOTI A. SMETONĄ VILNIAUS ARKIKATEDROJE

Prieš 95 metus Vilniuje susirinkę dvidešimt šviesiausių tautos vyrų pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės Aktą, kuriu paskelbė pasauliui, kad Lietuva gyva ir yra čia. „Ir dabar turime patvirtinti šią valią – būti ir būti čia, gyventi ir gyventi čia! Yra tokių dalykų, kuriuos turime padaryti, esame čia tam, kad būtų padaryta ir kad liktų“, – pabrėžė Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo pirmininkas, Europos Parlamento narys Vytautas Landsbergis, Lietuvos valstybės atkūrimo dieną tradiciškai kalbėdamas iš Signatarų namų balkono.

„Minime šiandien 95 metus atkurta naujųjų laikų Lietuvos valstybei. Su tuo jus visus sveikinu. O iš tūkstančio metu tai juk mažas gabalėlis, tačiau koks svarbus – būti ar nebūti jau beveik šimtą metų! Susimąstykime apie daug ką. Dar penkeri metai ir bus šimtas. Ko būsim pasiekę?“, – klausė V. Landsbergis.

Kalbėdamas apie čia pat, už Europos vidinės sienos, Seinų žemėje, uždaromas lietuviškas mokyklas, V. Landsbergis siūlė paskelbti visų lietuvių vaju joms gelbėti. „Suprantame, kad kaimynų šalis neturtiną, neišgali, bet gal mūsų

Vyriausybė ras porą milijonų padėti ir Lenkijai, ir mūsų tautiečiams? Galėtų būti ir vaju per viso pasaulio lietuvių – sumesti, bet neleist, kad užgestų“, – sakė politikas.

Jis siūlė artėjant Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo šimtmečiui parvežti iš užjūrio pirmojo Lietuvos Prezidento, Vasario 16-osios Akto signataro Antano Smetonos palaikus ir palaidoti juos Vilniaus arkikatedroje.

„Iš tiesų kartais su mūsų vangumu ir delsimais tai labai nebedaug iki Lietuvos atkūrimo šimtmečio. Ne jau būsim tokie veršiai, kad neatsiras čia kur nors Basanavičiaus paminklas? Kur jis dar turėtų būti? O Laisvės paminklas Lukiškių aikštėje, stumdomas ir stumdomas... Užsibrėžkim – daugių daugiausia šimtmečiui turi būt!“, – ragino gausiai susirinkusiuosius prie Signatarų namų V. Landsbergis, kreipdamasis į visus kaip į Vasario 16-osios broliją.

Tradiciškai prie Signatarų namų buvo skaitomas Lietuvos Nepriklausomybės Aktas ir visų jį pasirašiusių vardai, jų atminimui skambėjo Laisvės varpas ir „Lietuva brangi“. ELTA

DIPLOMATAI NETURĖTŲ POLITIKUOTI

Diplomatai neturėtų politikuoti, antradienį pareiškė prezidentė Dalia Grybauskaitė, reaguodama į ambasadoriaus Jungtinėse Valstijose Žygimanto Pavilionio priekaištus pastarųjų metų Lietuvos užsienio politikai.

„Visiems valstybės tarnautojams, taip pat ir diplomatomams, privalu laikytis politinio neutralumo“, – pareiškė

prezidentė. Šalies vadovė atkreipė dėmesį, kad šis politinio neutralumo reikalavimas numatytas Valstybės tarnybos įstatyme.

Ž.Pavilionis vasario 12 d. paskelbtame interviu sukritikavo pastarųjų metų Lietuvos užsienio politiką ir pabrėžė remiantis socialdemokrato ministro Lino Linkevičiaus iniciatyvas. www.president.lt

Lietuvos prezidentę D. Grybauskaitę popiežius Benediktas XVI priėmė audiencijoje 2010 metų gruodžio 10 d.

Dž. Barysaitės nuotr.

POPIEŽIAUS SPRENDIMAS

Vatikanas, vasario 11 d. Vasario 28-ąją, ketvirtadienio vakarą, 85 metų Joseph Ratzinger savo valia pasitraukia iš Šv. apaštalo Petro Sosto.

Amžinasis miestas buvo priblokštas. Roma maždaug 2–3 valandas aikčiojo išgirdusi žinią, kurios esmė apibūdina lotyniškas veiksmažodis „non possum“ – negaliu.

Vasario 11-oji įeis į Bažnyčios istoriją, nes Benediktas XVI tapo pirmuoju apaštalo Petro įpėdiniu, kuris garsiai ir aiškiai ištare: „Nebegaliu valdyti.“

Aštuonerius metus trukęs vokiečių dvasininko J. Ratzinger pontifikatas baigsis vasario 28 d.

Vakar turėjo būti įprasta popiežiaus darbo diena: jis kanonizavo Italijos bažnyčios kankinius.

Šią kanonizaciją stebėjo būrys tikinčiųjų, filmavo Vatikano vidaus televizija.

11 valandą 30 minučių Romos laiku pontifikas paėmė į rankas mikrofoną.

Nevirptelėjo nė vienas jo veido raumuo. Toliau – trumpas tekstas lotynų kalba, kurią Vatikane supranta, bet ne visi.

Iš pradžių atrodė, kad popiežius skaito įprastinį sveikinimą. Tačiau tai buvo viena dramatiškiausių akimirku šiuolaikinės Bažnyčios istorijoje.

„Daug kartų sąžinėje ir Dievo akivaizdoje svarstęs pasiekiau tikrumą, jog mano jėgos dėl senyvo amžiaus jau nepakankamos, kad galėčiau deramai vykdyti Petro tar-

nystę“, – lotyniškai pranešė Benediktas XVI.

Kol aplinkiniai spėjo suvokti, apie ką kalbama, pontifikas nubrėžė savo pontifikato ribą: „Dėl to, puikiai suprasdamas šio sprendimo rimtumą, būdamas visiškai laisvas, pareiškiu, kad atsiskau Romos vyskupo, šventojo Petro įpėdinio, tarnystės, man kardinolų patikėtos 2005 metų balandžio 19 dieną.“

J. Ratzinger – septintasis vokiečių popiežius, 265-asis apaštalo Petro įpėdinis – kalbėjo skaičiais, o ne emocijomis: „Nuo vasario 28 dienos 20 valandos Šventasis Sostas bus laisvas.“

Priblokštas net Vatikanas

„Kaip perkūnas iš giedro dangaus“, – taip šį J. Ratzinger žingsnį apibūdino kanonizavime dalyvavęs vienas artimiausių jo bendražygių – buvęs Šventojo Sosto valstybės sekretorius Angelo Sodano.

Turistai Šv. Petro aikštėje ilgai nesusigaudė, kas įvyko.

Visa Roma negalėjo patikėti, kad gali pasikartoti sensacinga septynių amžių senumo istorija, – popiežius atsisako sosto. Ši žinia paskelbta tarsi eilinis įvykis – be jokių fanfarų, iškilnių ir net ne pro apaštalinų rūmų langą.

„Popiežius serga mirtina liga?“, „Ar popiežius apskritai gali atsistatydinti?“, „Ką dabar darys popiežius?“ – šiuos ir daugybę kitų klausimų vakar vienas kitam bėrė Amžinojo miesto gyventojai.

Sumaištis ir nežinomybė

tvyrojo ir Vatikano spaudos centre.

Jo vadovas Federico Lombardi tarsi atsiprašindamas skėsčiojo rankomis ir pats save ramino: „Tai nauja situacija Bažnyčiai. Popiežius šiek tiek mus pribloškė.“

Jo misija buvo ši – pasitelkus Bažnytinės teisės kodeksą paaiškinti, kad popiežius turi teisę atsistatydinti.

Tačiau nėra asmens, kuriam Benediktas XVI turėtų įteikti atsistatydinimo raštą. Nėra ir tikslios instrukcijos, kaip teks elgtis su pačiu šv. Petro įpėdiniu, kuris pasiprašė poilsio.

322-asis Bažnyčios kanonas, antrasis paragrafas: „Tuo atveju, jeigu Romos popiežius atsisakytų savo pareigų, būtina šio akto sąlyga yra laisvai jo paties pareikšta valia.“

Būtent todėl Benediktas XVI pateikė formuluotę „laisva valia“ ir labai tiksliai – valandos ir minučių tikslumu – nurodė pontifikato pabaigą.

Jokių ligų – tik silpnumas

Vatikano spaudos centro vadovas F. Lombardi užtikrina Šventajame Soste akredituotus žurnalistus: popiežius šiuo metu neserga jokiais ligomis, kurios jam objektyviai trukdytų eiti Bažnyčios ganytojo pareigas.

Tačiau jis pripažino: „Pastaraisiais mėnesiais pastebimas tam tikras Šventojo Tėvo veiklos sulėtėjimas. Tai siejama su garbiu jo amžiumi.“

Šįsyk spekuliacijų sveikatos tema Vatikane bent kol kas, matyt, nebus.

(Nukelta į 9 psl.)

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvos Statistikos skyrius pranešė demografinius rodiklius. Paaiškėjo, jog Lietuvoje liko tik 2,97 milijono gyventojų. Vien pernai dėl emigracijos neteko 43 tūkstančių žmonių - maždaug tiek, kiek gyvena Utenos rajone. Arba Šiaulių rajone. Lietuvos mokslininkai baiminasi, kad mažesni miestai bus pasmerkti išnykti, juose neliks nieko.

Vilniaus miesto savivaldybėje renginių komisija uždraudė tautiniam jaunimui Kovo 11-ąją žygiuoti Gedimino prospektu. Lietuvių tautinio jaunimo sąjungos pirmininkas Julius Panka praneša, kad komisija patarė jaunimui žygiuoti tik Upės gatve, kur vyko homoseksualų eitynės. „Mums Gedimino prospektas svarbus ir edukacine, didaktine prasme. Juk būtų einama ta prospekto dalimi, kur yra Seimas. Čia buvo pasirašytas Nepriklausomybės Atkūrimo Aktas, ilgą laiką ant barikadų buvo užrašyta, kad tai „Lietuvos širdis“. Tai yra simbolinis eitynių akcentas“, - kalbėjo jaunimo vadovas. „Jei su savivaldybe neįmanoma susitarti, gal teismas padės“, - sakė J. Panka.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas patvirtino žemesnių instancijų skirtus griežtus sprendimus vienos iš žiauriausių Lietuvos istorijoje „tulpinių“ nusikalstamos gaujos vadeivų baudžiamojame byloje. Teismas konstatavo, kad teismai šią bylą ištyrė tinkamai, nusikaltimus kvalifikavo teisingai, todėl Virginijus Baltušis, Algimantas Vertelka, Audrius Andrušaitis kalės iki gyvos galvos, o Dariusz Blinkevičius už grotyrų praleis 8 metus. „Tulpinių“ gaujos nusikaltimai - buvusio „Mažeikių naftos“ vadovo Gedimino Kiesaus, jo sūnaus Valdo ir vairuotojo Alfonso Galmio nužudymas, taip pat Panevėžio apygardos prokurorės Vidos Kazlauskaitės ir Pasvalio policijos pareigūno Sergejaus Piskunovo nužudymas.

Dalios Grybauskaitės pozicija aiški: Lietuva turi išlikti atominės energetikos šalimi. Tam pritaria ir kairieji. Juozas Oleka, socialdemokratų vicepirmininkas, pakartojo, kad nebūtų prieš, jei būtų surengta dar viena gyventojų apklausa. Panašiai pasisako ir valdančiosios koalicijos partneriai. „Grybauskaitė absoliučiai teisi. Todėl, jei teiksime naują projektą, privalu įtikinti visus Lietuvos piliečius, kad tai Lietuvai naudinga. Jei nutarsime, kad statoma, būtina piliečių atsiklausti“, - pritaria Valentinas Mazuronis, Tvarokos ir teisingumo partijos vicepirmininkas. Tačiau Darbo partijos pirm. V.Uskackis sakėsi laukiant sprendimo ir dabar negalintis kalbėti. Opozicinė konservatorių partija taip pat palaiko prezidentę.

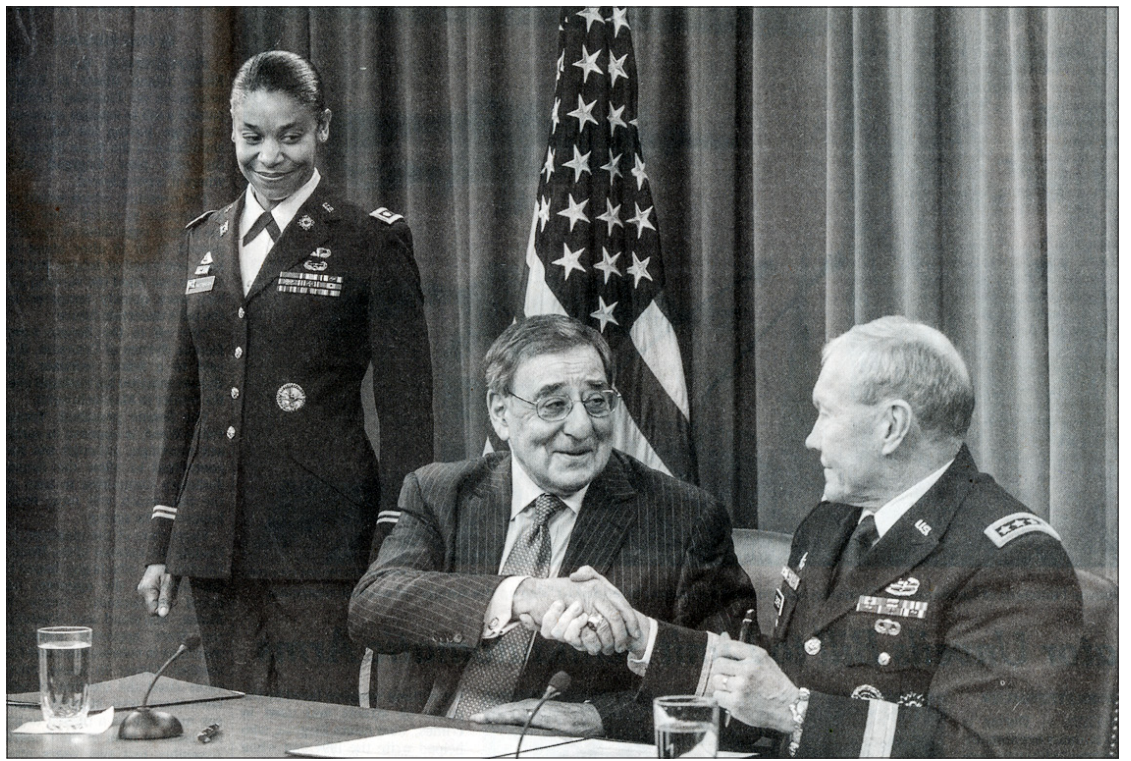
Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Danguolė Navickienė po pasitarimo su prezidentė Dalia Grybauskaite tvirtina, kad geriausias būdas įteisinti dvigubą pilietybę būtų referendumas dėl Konstitucijos straipsnio pakeitimo. Vilniaus biuro duomenimis, 2001-2010 m. iš Lietuvos emigravo 337 tūkstančiai lietuvių. Prezidentūros pranešime teigiama, jog „valstybei svarbus kiekvienas, net ir toliausiai jos esantis, lietuvis“.

Nuo sausio 1-osios uždaryti „Tauragiškių balsas“ ir dzūkų laikraštis „Varėnė“. Pataruoju metu Lietuvoje užsidarė 50 rajoninių laikraščių dėl pakeltų mokesčių.

Dainininkas Stasys Povilaitis, paminėjęs savo dainavimo scenoje 50 metų sukaktį, sako, kad jam gaila tų atlikėjų, kurie tik žiopčioja pasitelkę, šių dienų technologiją. „Nesugebėčiau du kartus pažiopčioti vienodai. Man gaila, kai kurių atlikėjų, nes jie baigia dainavimą nepajutę, kas yra geras muzikantų orkestras.“ Priminę, kad dažnai trūksta pagarbos žiūrovams ir scenos kultūros, apie tokius dainininkus išsireiškia: „Ne visų dainininkų tarimas idealus, o dainų tekstai, atvirai pasakius, - kraupus“.

Europos Komisijos vasario 22 dieną Briuselyje paskelbtoje žiemos ekonominėje prognozėje numatoma, kad Lietuvos ūkio augimas šiemet sudarys 3.1 proc. BVP ir bus vienas iš trijų sparčiausių Europos Sąjungoje, infliacija ir nedarbas mažės, o realusis darbo užmokestis augs.

JAV Gynybos sekretorius Leon E. Panetta ir Jungtinių kariuomenės dalinių vyriausiasis viršininkas generolas Martin E. Dempsey pasisako, kad nebūtų mažinamos lėšos Amerikos gynybos reikalams. Šalia juos stebi leitenantė-pulkininkė Tamatha Patterson. AP

JAV PALIKS PERSIJOS ĮLANKOJE TIK VIENĄ LĒKTUVNEŠĮ

JAV ketina Persijos įlankoje dislokuoti nebe du, o tik vieną lėktuvnešį, nurodė Gynybos departamentas, o šis žingsnis laikomas vienu iš reikšmingiausių padarinių karpant gynybos biudžeto lėšas misijoms užsienyje.

Šis sprendimas buvo priimtas vasario 6 d., Washingtonui stengiantis rasti galimybių išvengti visuotinio biudžeto išlaidų mažinimo, kuris turėtų automatiškai įsigaliooti ateinančių mėnesių ir paveikti vidaus bei Pentagono programas.

Kadenciją baigiantis gynybos sekretorius Leon Panetta leido palikti tik vieną JAV lėktuvnešį Persijos įlankos regione. Pastaruosius dvejus

metus tame regione beveik nuolat būdavo du lėktuvnešių ir juos lydinčių pagalbinių laivų junginiai.

L.Panetta vadovavo kampanijai, siekiančiai pakeisti automatinius išlaidų karpymus, kurie, anot jo, **gali susilpninti kariuomenę**. Pentagonas viešino daugiau detalių apie išlaidų mažinimą, kurio teks imtis, jeigu Kongresui nepavyks pakeisti taupymo programos ir susitarti dėl 2013-ųjų gynybos biudžeto. Sprendimas dėl lėktuvnešių laikomas vienu iš reikšmingiausių iki šiol Gynybos departamento paskelbtų pranešimų šioje srityje.

Kaip nurodo JAV Karinės jūrų pajėgos, palikus Persijos

įlankoje tik vieną lėktuvnešį bus galima sutaupyti kelis šimtus milijonų dolerių. Dalis šių lėšų išleidžiama laivų ir lėktuvų degalams, įgulų maitinimui ir kitoms atsargoms.

2010 metais tuometis gynybos sekretorius Robert Gates patvirtino oficialų nurodymą laikyti Persijos įlankoje dvi lėktuvnešių junginius, padidėjus įtampai tarp Washington ir Irano. Šis sprendimas buvo dalis JAV pastangų demonstruoti savo karinę galią tame regione, ypač užtikrinant, kad strategiškai svarbus Ormuzo sąsiauris liktų atviras laivybai. Iranas ne kartą grasino uždaryti šį strategiškai svarbų jūrų kelią, kuriuo pergabenama apie penktadalis pasaulyje išgaunamos naftos, atsakydamas į Vakarų šalių iniciatyva skelbiamas sankcijas.

NATO PAJĖGOS AFGANISTANE PO 2014 METŲ DAR TEBESVARSTOMOS

JAV gynybos sekretorius Leon Panetta vasario 22 d. paneigė pasirodžiusį pranešimą esą Jungtinės Amerikos Valstijos pranešė savo sąjungininkams planuojančios Afganistane po 2014 metų laikyti nuo 8 iki 12 tūkstančių karių ir pareiškė, kad pajėgų apimtys NATO kontingente Afganistane dar tebesvarstomos.

„Minėtas pranešimas

nėra teisingas“, - sakė L.Panetta, turėdamas omenyje Vokietijos gynybos ministro Thom de Maiziere Briuselyje NATO šalių gynybos ministrų susitikime perskaitytą pranešimą.

„Mes svarstėme variantus; mes apsvaistėme, kokia galėtų būti variantų apimtis visam NATO pajėgų kontingentui; tai būtų ir JAV indėlis, taip pat ir tai, kiek turėtų prisidėti

NATO GYNYBOS MINISTRŲ PASITARIMAS

Vasario 22 d. į NATO gynybos ministrų pasitarimą Briuselyje išvykęs krašto apsaugos ministras Juozas Olekas dalyvavo NATO-Ukrainos komisijos posėdyje. Pasveikinę pirmą kartą posėdyje dalyvavusį Ukrainos gynybos ministrą Pavel Lebedev, Aljanso gynybos ministrai aptarė, kokiomis priemonėmis galėtų svarbiausiai prisidėti įgyvendinant Ukrainos gynybos sektoriaus reformas.

Posėdyje kalbėjęs ministras J. Olekas kvietė Aljanso narius

pripažinti, kad Ukraina yra viena svarbiausių NATO partnerių, kuri dalyvauja NATO vadovaujamosiose operacijose ir skiria pajėgumus NATO greitojo reagavimo pajėgoms. Todėl Aljansui turi būti labai svarbu pasiūlyti Ukrainai įvairius bendradarbiavimo formatus ir paramos būdus, kad reformuojamos Ukrainos gynybos pajėgos būtų ir toliau sąveikioms su Aljanso pajėgomis. Ministras pabrėžė, kad kol Ukraina strateginiuose gynybos srityse apibrėžiančiuose

kitos NATO šalys“, - aiškino L.Panetta.

Pentagono atstovas George Little, savo ruožtu, sakė, kad prezidentas Barack Obama dar nėra apsisprendęs, kiek amerikiečių pajėgų galėtų likti Afganistane.

„Intervalas nuo 8 iki 12 tūkstančių buvo aptariamas kaip galima visos NATO misijos apimtis, ne vien tik JAV indėlis“, - pažymėjo G.Little po NATO gynybos ministrų susitikimo Briuselyje.

dokumentuose įvardija NATO ir ES kaip svarbiausius partnerius, Aljansas turi bendradarbiauti su Ukraina ir siūlyti tokią paramą, kokią Ukraina yra pasirengusi priimti.

Aljanso gynybos ministrai įvertino Ukrainos indėlį į NATO vadovaujamas operacijas ir sutarė, kad būtina remti ambicingas Ukrainos gynybos sektoriaus reformas taip stiprinant saugumo situaciją artimoje Euroatlantinėje erdvėje ir padedant Ukrainai sukurti modernias karines pajėgas. LR KAM inf.

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
DIRVA
TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428
E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President
Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor

 2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas
DIRVA (USPS 157-580)

 Postmaster: Send address changes to DIRVA
 19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

**NELEISTA LIETUVIŲ JAUNIMUI
ŽYGIUOTI SOSTINĖJE**

Gavome žinią, kad Lietuvių jaunimo sąjungą paprašė Vilniaus miesto savivaldybės leidimo Kovo 11-ąją surengti penkių tūkstančių žmonių eitynes Gedimino prospektu iki Lietuvos Respublikos Seimo. Tačiau sostinės pareigūnai nusprendė leidimo neduoti: draudžiama švęsti patriotiniam jaunimui, suvažiavus iš visos Lietuvos, valstybės nepriklausomybės dieną.

Į tai reagavo kai kurie Nepriklausomybės Akto signatarai ir Lietuvių tautinio jaunimo sąjungos pirmininkas Julius Panka.

Nuo 2009 metų Lietuvių tautinio jaunimo sąjunga eitynes organizavo ir nebuvo jokių nesupratimų. Teismo buvo aiškiai konstatuota, kad Savivaldybė neturi jokios juridinės teisės drausti eiseną.

Signataras Romualdas Ozolas pareiškė: „Jeigu Savivaldybė praneša, kad visi renginiai tą dieną nesutils, tai jie privalo jaunimo organizatoriams pasakyti, kokie renginiai tą dieną vyksta, kad būtų juridinis pagrindas, jog atsiprašome, jūs pavėlavote su prašymu, bet šito nebuvo padaryta, taigi, iš pat pradžių yra demagogija, melas. Manau, kad tai iš dalies sąmoningas Kovo 11-osios, kaip valstybės šventės blokavimo būdas. Konkrečiai šiuo atveju Edita Tamošiūnaitė, kuri yra Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotoja, turi prisiimti visą atsakomybę“.

Lietuvių tautinio jaunimo sąjungos pirmininkas Julius Panka įžvelgia tendenciją, kad tokios eisenos iš viso nebūtų. „Galėčiau įtarti, kad taip yra daroma dėl ponios E. Tamošiūnaitės partinės priklausomybės. Ji atstovauja Lenkų rinkimų akcijai. Jiems Kovo 11-oji turbūt ne šventė, bet labiau gedulo diena. Šiai partijai nepatogu, kad lietuvių jaunimas žygiuoja, kad patriotiniai šūkiškai skamba Gedimino prospekte. Neužmirškime, kad pernai kovo mėnesį jie organizavo eitynes neva už lenkų teises ir be jokių problemų buvo duotas leidimas“.

Regis, lietuvių visuomenė, nors ir pamažu, bunda. „Todėl aš ir jaunesiems dėl tos eisenos sakau - jūs turite eiti, nes tai yra jūsų eiseną. Jei ta eiseną praeis be priekaištų, bus galima vertinti žingsnius ne jūsų, o tų, kurie bandė sutrukdyti. Jaunimo elgesys šiuo atveju yra valstybinis, o jų - antivalstybinis ir antikonstitucinis,“ — pareiškė signataras R. Ozolas.

„Kovo 11-osios eitynės prasidėjo stichiškai, tiesiog norint patriotiškai jaunimui parodyti, kad mums ne vis vien, kad mes pritariame Lietuvos Nepriklausomybei, kad mes ją švenčiame. Kas iš tikrųjų yra Kovo 11-oji? Tai yra simbolis mūsų, valstybingumo, mūsų Nepriklausomybės. Tai data, į kurią ėjo ir visas pogrindžio judėjimas, ir Laisvės lyga, ir Sąjūdis. Dalis einančių šiose eitynėse dar nebuvo gimę tais 1990-aisiais. Mums svarbu, kad Lietuva liktų nepriklausoma, būtų suvereni valstybė. Tai yra patriotiškumo ir pilietiškumo šventė. Kad Lietuva turi būti lietuviška valstybė, bet lietuviai turi jausti pareigą Lietuvai ir Tėvynei. Taip šiandien kalba Lietuvos jaunimo atstovas.

Neseniai jaunimas su simbolinėmis baltomis pirštinėmis Lietuvos Seimo nariams priminė švartų rankų politiką. Dabar vėl Lietuvų tautinio jaunimo sąjungos pirm. J. Panka taria: „Lietuva-lietuviams, lietuviai -Lietuvai!“

S. Tūbėnas
AR REIKĖJO ATSPRAŠYTI?

Įvairiai reaguojama į užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus Lenkijos spaudoje išsakytą atsiprašymą dėl 2010 metų Seimo sprendimo neįteisinti pavardžių rašybos lenkų kalba Lietuvoje. Vieni skuba ginti ministrą, kiti kritikuoti. Esu vienas iš tų, kurie mano, jog L. Linkevičius klydo.

Valstybės retai atsiprašo už savo veiksmus. Paprastai jos neatsiprašo net už pradėtus karus ar nusikaltimus. Galima ginčytis, ar tokia praktika yra gera ar bloga, bet ji egzistuoja. Yra dramatiškų atsiprašymų, pvz., kai 1970 m. tuometinis Vokietijos kancleris Will Brandt klupo ant kelių prieš Holokausto paminklą buvusiam Varšuvos gete. Prezidentas Algirdas Brazauskas garbingai pasielgė 1995 metais Knesete atsiprašydamas dėl lietuvių dalyvavimo žydų žudyme. Antra vertus, JAV niekada neatsiprašė už tai, kad, numesdama atominės bombas ant dvejų Japonijos miestų, ji nužudė daugiau negu šimtą tūkstančių civilių gyventojų.

Akibrokštas kaimyninės šalies politikui nėra atsiprašymo šaukiantis veiksmas. L. Linkevičius galėjo pavadinti Seimo balsavimą nesupratimu, klaida, gal net apgaillestauti dėl to, kas įvyko. Bet nėra pagrindo muštis į krūtinę ir atsiprašinėti dėl netakto, veikiausiai nesąmoningo. Juk Lenkijos prezidento buvimas šalyje nereiškia, kad Seimas turi pareigą balsuoti vienaip, o ne kitaip.

Kieno vardu L. Linkevičius atsiprašė – ar Vyriausybės, ar valstybės? Jei jis kalbėjo valstybės vardu, ar jis suderino savo planus su prezidentė Dalia Grybauskaitė, pranešė jai, ką jis ketina daryti. Užsienio reikalų ministras negali ar bent neturėtų imtis tokių sprendimų, nepasitaręs su žmogumi, kurį Konstitucija įpareigoja spręsti pagrindinius užsienio politikos klausimus. Atrodo, kad L. Linkevičius nesiteikė pasitarti su prezidentė. Briuselyje klausama, kaip ji vertino L. Linkevičiaus atsiprašymą, D. Grybauskaitė atsakė: „Aš negaliu komentuoti, detalių nežinau, pati negirdėjau konteksto, 26 valandas buvau kitame pasaulyje, todėl, kai grįšiu, ir žiūrėsime situaciją.“

**PREZIDENTĖ: LENKIJA TURĖTŲ IŠLAIKYTI
LIETUVIŠKAS MOKYKLAS PUNSKO KRAŠTE**

Lenkijos lietuviai laišku kreipėsi į Lietuvos Vyriausybę prašydami tarpininkauti dialoge su Lenkijos vadžia, kad nebūtų uždaromos trys Punsko valsčiaus pagrindinės moky-

Neaišku, kaip bus suprantamas L. Linkevičiaus atsiprašymas. Ministras atsiprašė už vieną specifinį įvykį, bet yra didelė tikimybė, kad jo pastabos bus laikomos atsiprašymu už visą Lietuvos politiką lenkų mažumos atžvilgiu, pripažinimu, kad ankstesnės vyriausybės kryptingai diskriminavo Lietuvos lenkus. Jei susikurtų įvaizdis, kad visi per pastaruosius dvejus-trejus metus reikiama lenkų priekaištai buvo pagrįsti, tikiu, kad ministras nesigailės pastangų jį pataisyti.

Lietuvos laikysena lenkų mažumos atžvilgiu nėra nepriekaištinga. Seniai lenkams reikėjo suteikti teisę oficialiuose dokumentuose rašyti savo pavardes tokias, kokios jos yra. Kodėl neleisti žmogui rašyti savo pavardę savo gimtinės kalbos abėcėle? Yra teisiųjų ir konstitucinių kliūčių tokiam žingsniui, bet tos kliūtys nėra neįveikiamos. Pasaulis nesugriūtų, jei lenkų rajonuose būtų leidžiama gatvių pavadinimus rašyti abiejomis kalbomis, juolab kad Vilniuje nuorodos į turistinius objektus rašomos ir anglų kalba.

Bet nereikia sureikšminti lenkų rašmenų pase ir dvikalbių gatvių pavadinimų. Tai ne esminės, o kosmetinės teisės. Pirmiausia reikia klausiti, ar lenkų tautinė mažuma turi deramas sąlygas vystyti savo kultūrą, laiduoti jos tąsą, perduoti ją ateinančioms kartoms. Ar sudaromos sąlygos išsaugoti gimtąją kalbą, ją mokyti? Atsakymas yra ne dviprasmiškai teigiamas, ką netiesiogiai liudija daugelio Lietuvos lenkų veikėjų negebėjimas sklandžiai kalbėti lietuviškai, nes gyvena uždaroje lenkiškoje bendruomenėje.

Galima priekaištauti Lietuvos švietimo politikai, bet ne dėl naujų reformų, bet dėl to, kad jos nebuvo įgyvendintos prieš 10–15 metų. Valstybė turi pareigą kiekvienam Lietuvos piliečiui sudaryti sąlygas deramai išmokti valstybinę kalbą, kad jis galėtų visapusiškai dalyvauti šalies politikos ir ūkio gyvenime, kad silpnas kalbos žinojimas neribotų jo galimybes gauti gerą darbą ir veikti politikos procesus. Švietimo sistema suklypo ne dėl to, kad buvo stengiamasi nutautinti lenkus, bet dėl to, kad paaukoti moksleivių in-

teresus, iš dalies pataikaujant tėvų ir vietos politikų norui jaunimą laikyti savotiškame lenkų gete.

L. Linkevičiaus atsiprašymą reikia laikyti mėginimu dramatišku būdu gerinti Lietuvos ir Lenkijos santykius. Esą reikėjo kaip nors pralaužti ledus, įtikimai parodyti Lietuvos norą išsikaupti iš dabartinės duobės, suteikti pagreitį santykių normalinimui. Bet santykių gerinimas nėra solo šokis. Sėkmė neįmanoma be partnerio pritarimo ir gero noro.

Ar Lenkija ir Lietuvos lenkai laikys L. Linkevičiaus gestą paskata žengti susitikymo keliu, ar manys, kad spaudimo politika pasiteisino, priversdama Lietuvą viešai atsiprašyti? Ar manys, kad padidinus spaudimą bus sulaukiama dar daugiau nuolaidų?

Atsakymą į šiuos klausimus sužinosime tik vėliau, **bet pirmieji ženklai nėra džiuginantys.** Lietuvos lenkų rinkimų akcijos (LLRA) vadas Valdemaras Tomaševskis kalba ultimatumų ir pergalės kalba. Pasak jo, jei Švietimo įstatymas ir lietuvių kalbos brandos egzaminų laikymo taisyklės nebus greitai pakeistos, LLRA net gali pasitraukti iš valdančiosios koalicijos. **Tomaševskis laiko Linkevičiaus vizitą „ministro R. Sikorskio pergalė ir jo vykdomos politikos laimėjimu“**, reiškė pasitenkinimą, kad Sikorskis laikėsi duoto žodžio ir atsisakė lankytis Lietuvoje.

Atrodo, kad ir R. Sikorskis linkęs padėti vertinti per pergalės prizmę. Po susitikimo su L. Linkevičiumi jis socialiniame tinkle „Twitter“ rašė, kad „svarbūs, išmintingi ministro L. Linkevičiaus žodžiai. Geras ženklas mūsų santykiams. Kad ankstesnė klaida būtų ištaisyta“. **Nė kvapo užuominos, kad gal lenkai ir Lenkija taip pat klydo.**

Reikia rasti *modus vivendi* su kaimynu, NATO ir ES partneriu. Ilgainiui santykiai pagerės. Bet turime būti realistai. Lenkija neteikia didelės reikšmės bendravimui su Lietuva, daugelis Lenkijos politikų dar žiūri į Lietuvą kaip į mažą neklusnų brolių. Kalbėdama apie santykius su Rusija, prezidentė pažymėjo, kad geri santykiai turi būti grindžiami abipuse pagarba. Tai galioja ir santykiams su Lenkija.

Kęstutis Girnius, alfa.lt

„Aš esu kalbėjusi su premjeru Butkevičiumi dėl šių mokyklų situacijos, mes gavome iš Punsko viršaičio duomenis kiek mokinių yra mokyklose, kiek lėšų trūksta ir noriu tik priminti, kad Lietuva Vilniaus krašte ir Šalčinininkų krašte

(Nukelta į 8 psl.)

LIETUVA MOKA ŠVĘSTI LAISVĘ

Vilnius, vasario 22 d. (president.lt). Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė sumaniausiai šventusiems Vasario 16-ąją įteikė šalies trispalvę ir padėkojo visiems lietuviams, aktyviai prisijungusiems prie akcijos „Vasario 16-ąją švęsk išradingai“.

Lietuvai minint 95-ąsias Valstybės atkūrimo metines, valstybės vadovė kvietė šalies bendruomenes pasidalyti idėjomis, kaip bus švenčiama Vasario 16-oji jų krašte. Per beveik dvi savaites buvo užregistruota per 200 įvairių iniciatyvų iš visos Lietuvos. Išradingai Vasario 16-ąją šventė mokyklos, lopšeliai-darželiai, vietos bendruomenės, nevyriausybines organizacijos ir privačios kompanijos. 95-ojo šalies gimtadienio proga buvo statomi sniego parkai, formuojamos trispalvės širdys, organizuojami įvairūs koncertai, žygiai per Lietuvą ir kiti renginiai.

„Valstybingumas ir laisvė nepaklūsta laikui. Tai - amžinos vertybės, nuolat vedančios šalį į priekį. Tačiau laisvė nėra duotybė. Mūsų visų pareiga

- ją puoselėti, ginti ir švęsti. Savo sumanumu ir išradingu mu Lietuvos žmonės dar kartą įrodė, kad jie tai daryti tikrai moka“, - sakė šalies vadovė.

Anykščių rajono Kurklių miestelio bendruomenei Prezidentė įteikė trispalvę už įgyvendintą idėją visus miestelio namus papuošti valstybinėmis vėliavomis. Kruonio gyventojai apdovanojami už trijų Lietuvos partizanų 1946 metų žygio, kuriuo buvo siekiama miestelio aikštėje iškelti Lietuvos vėliavą, atkartojimą. Platelių gimnazija pagerbta už įgyvendintą tikslą papuošti pagrindines miestelio gatves gimnazistų pagamintomis trispalvėmis. Butrimonių bendruomenė vėliavą gavo už į didelę širdį sudėtus miestelio gyventojų linkėjimus Lietuvai. Lietuvos mokytojų sąjunga - už nacionalinę akciją „Lietuvos širdis“. Sostinėje įkurtas Žaislų muziejus apdovanotas už visų muziejaus lankytojų iš popierinių laivelio kurtą mūsų šalies vėliavą. Prezidentė trispalvę įteiks ir Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovams.

Prezidentės spaudos tarnyba

Kasmetinio Vasario 16-osios paminėjimo Kruonio šile, kur buvo užkasami nužudyti partizanai, organizatoriai su Lietuvos Respublikos prezidente Dalia Grybauskaite, įteikusia Trispalvę. Iš dešinės: lapteviečių brolijos pirmininkas Jonas Markauskas, minėjimo iniciatoriai – muziejininkas dr. Eligijus Juvencijus Morkūnas ir Vytautas Aleksandras Markevičius (su vėliava), visuomeninės organizacijos „Vanagas“ įkūrėjas Gintaras Markevičius, muziejininkė Teodora Morkūnienė (su tautiniais rūbais) su vaikais.

www.president.lt

MASKVOS SPAUDŽIAMSI SOVIETŲ POLITINIAI KALINIAI ŠAUKIASI PAGALBOS LIETUVOJE

Buvę Sovietų Sąjungos ir Rytų Europos šalių politiniai kaliniai nusivylę Rusijos valdžia – ši neleidžia jiems Maskvoje surengti Tarptautinio SSRS politinių kalinių forumo. Pasak organizacinio komiteto pirmininko Germano Obuchovo, sovietų politiniai kaliniai Rusijoje iki šiol tebėra diskriminuojami, o buvę jų budeliai, KGB darbuotojai sėdi šiltose valstybinėse tarnybose. Negavę galimybės pernai spalį surengti forumo Rusijoje, politiniai kaliniai išplatino kreipimąsi į keletą kitų Rytų Europos šalių vyriausybes, prašydami leisti buvusiems sovietinio gulago kaliniams surengti forumą jų šalyse. Lietuva taip pat gavo tokį prašymą. Pateikiame jo tekstą.

Kreipimasis į Lietuvos prezidentę, Vyriausybę ir verslo bendruomenę

Rusija šiandien tampa nedemokratiška, autoritarine valstybe, kurioje pažeidžiamos piliečių teisės, žmonės persekiojami dėl politinių motyvų ir vyksta neteisingi teismai. Dėl to tampa aišku, kodėl Rusijos valdžia nepanoro Maskvoje 2012 m. spalį matyti Tarptautinio SSRS politinių kalinių forumo.

galimo laikinojo Ūkio banko administratoriaus Adomo Adicko interesų konflikto. Pranešama, kad A. Audickas galėjo supainioti viešus ir privačius interesus pasamdydamas dirbti advokatų kontorą „Reidla Lejins & Norcoux“, kurioje pats yra dirbęs.

LRT

Forume siūloma aptarti buvusių politinių kalinių rehabilitacijos ir socialinės apsaugos klausimus ir padėti demokratijos ir žmogaus teisių srityje pokomunistinėse šalyse. Rusijos valdžia nepanoro išgirsti buvusių sąžinės kalinių, kurie norėjo atvirai išsakyti savo nuomonę apie „suverenią demokratiją“, apie žmogaus teisių pažeidimus ir naujas politines represijas.

Mes kreipiamės į savo draugus ir Europos kaimynus, kviesdami priimti mūsų forumą bet kuriame Europos mieste ir suteikti galimybę kartu susirinkti buvusiems SSRS ir Rytų Europos šalių politiniams kaliniams. Daugiau kaip 200 buvusių politinių kalinių, kurie turi atvažiuoti į šį forumą iš 17 pasaulio šalių, sovietiniame gulage kartu sudėjus atsėdėjo daugiau kaip 1000 metų.

Maskva atsakinga už visas politines represijas tiek SSRS, tiek Rytų Europos šalyse. **Bet šiandien Rusijoje bandoma šį faktą nugramzdinti ir užmarštį ir iškreipti istoriją.** Dar daugiau, tie žmonės, kurie tikslingai persekiojo laisvai mąstančius Sovietų Sąjungoje, šiandien klesti globjami Rusijos valdžios.

Vienas iš liūdniausiai pagarsėjusių atvejų – KGB tardytojas Viktoras Čerkesovas, 1970-1980 m. pasiuntęs už grotų daugybę disidentų, šiandien yra Rusijos Federacijos Valstybės Dūmos deputatas ir Rusijos prezidento draugas, gaunantis generolo pensiją ir deputato atlyginimą. Ir tai vyksta tuo metu, kai daugybė buvusių SSRS politinių kalinių gyvena už elgetiškas pensijas.

Buvę KGB darbuotojai da-

bartinėje Rusijoje visur užima aukštas valstybines pareigas ir turi gausybę privilegijų. Ar galima įsivaizduoti, kad buvę gestapo ar „Stasi“ darbuotojai šiandien Vokietijoje užimtų valstybės tarnautojų pareigas? Tuo pat metu Vakarų šalys demonstruoja liberalizmą asmenų, vykdžiusių politines represijas SSRS, atžvilgiu, leidžia jiems laisvai važinėti po pasaulį, įsigyti tose šalyse nekilnojamojo turto ir bankuose atidaryti sąskaitas.

Antrojo pasaulinio karo veteranai ir nacistinių lagerių kaliniai kasmet rengia susitikimus ir konferencijas. Sovietinio gulago kaliniai tokios galimybės iki šiol neturi, nors jie nusipelnė tos teisės, ir jų balsas turi būti išgirstas.

CHICAGO, IL

Teatro sambūrio „Žaltvykslė“ spektaklis Keturakio „Amerika pirtyje“, kurį režisavo Ilona Čiapaitė, įvyko vasario 23 dienos vakarą Jaunimo centre. Spektaklio choreografė Monika Adomaitytė.

„Čiurlionio“ galerija Jaunimo centre kovo 1 d., 7:30 val. vak. kviečia į parodos „Lietuvos ir Prancūzijos grafikas Žibuntas Mikšys“ atidarymą. Parodoje bus rodoma dr. Algimanto Kelerto surinkta Z. Mikšio kūrybos kolekcija. Po parodos kūriniai bus išvežti į Lietuvą.

Lituanistikos tyrimo ir studijų centro 30 metų sukakties paroda įvyks kovo 24 d., 12:30 val. „Čiurlionio“ galerijoje, Jaunimo centre, Čikagoje. Dr. Robertas Vitas, LTSC tarybos pirmininkas, skaitys paskaitą apie mokslo svarbą išsivijojus lietuvių veikloje.

„EUROPEAN VOICE“:

PREZIDENTĖS DALIOS PAMOKOS

Prezidentės Dalios Grybauskaitės savita retorika vėl neliko nepastebėta Briuselio spaudoje - jos dialogą su vietos žurnalistu aprašęs leidinys „European Voice“ teigia, kad stebėti jos vadovavimą Europos Vadovų Tarybai būtų „itin smagu“.

Lengvo žanro laikraščio skiltis „Entre Nous“ (Tarp mūsų) rašo „trumpam pasi-gailėjusi, kad Europos Vadovų Taryboje įvestas nuolatinio prezidento postas“.

„Taip, tiesa, kad dabar šį postą užimantis Herman Van Rompuy gerai pasirodė per praėjusią savaitę vykusį viršūnių susitikimą, padėdamas susitarti dėl Europos Sąjungos (ES) biudžeto 2014-2020 metams. Tačiau „Entre Nous“ negalėjo liautis galvojusi, kad viskas galėtų būti kitaip. Jeigu nebūtų nuolatinio prezidento, tuomet Dalia Grybauskaitė liepą galėtų perimti vadovavimą Europos Vadovų Tarybai, o tai tikriausiai būtų itin smagu“, -

rašo „European Voice“.

A n o t a i k r a š č i o, „D. Grybauskaitė yra Lietuvos prezidentė, ir šis faktas nuo šiol bus gerai žinomas vienam nelaimėliui žurnalistui iš Egipto televizijos „Nile News“, paprašiusiam trumpo interviu, kai ji ėjo iš viršūnių susitikimo“.

„Premjere!“ – šūktelėjo jis.

„Aš prezidentė, bet nesvarbu“, - šypsodamasi atsakė D. Grybauskaitė, sutikusi pri-eiti prie laukiančių televizijos kamerų.

„Ponia prezidente, tačiau atrodo, kad mažosios šalys galiausiai gaus mažiau“, - pradėjo žurnalistas.

„Priešingai, - prezidentė jį pertraukė. - Aš esu maža šalis. Aš gavau 10 proc. daugiau. Cha!“

Savo pareiškimą ji sustiprino triumfuojančiu pagrūmojimu kumščiu, o ši judesį palydėjo perspėjimai bestas pirštas ir patarimas: „Reikia mokėti derėtis.“ *LRT*

LIETUVOS BANKAS VALO ŠALĮ NUO FINANSINIŲ SUKČIŲ

Lietuvos bankas valo Lietuvos finansų sistemą nuo finansinių machinatorių ir sukčių, vasario 21 d. vertindama centrinio banko veiklą Ūkio banko istorijos metu, žurnalistams sakė Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė.

„Viena iš mūsų Lietuvos banko užduočių – išvalyti

Lietuvos finansų sistemą nuo finansinių machinatorių ir sukčių. Tą Lietuvos bankas ir daro, o dėl konkrečių asmenų pasirinkimo – tai Lietuvos banko valdybos sprendimas ir tik valdyba gali vertinti, ką ji pasirenka“, - teigė D. Grybauskaitė.

Šalies vadovė nevertino

NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAI ČIKAGOJE

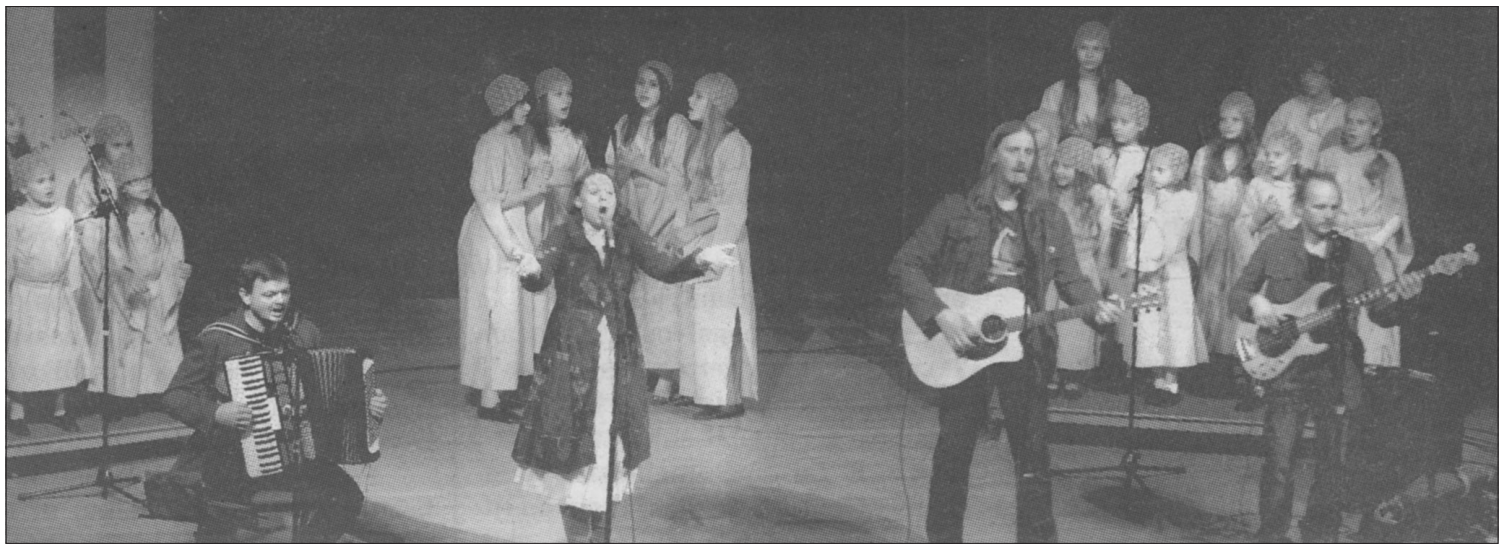
Čikagoje įvyko keli Lietuvos Nepriklausomybės 95 metų šventės minėjimai.

Amerikos Lietuvių Taryba, kartu su Lietuvos Respublikos konsulatu, pasitelkusi ir Lietuvių studentų sąjungą, vasario 10 d., Jaunimo centre, surengė mūsų valstybės garbingos sukakties paminėjimą. Po Šaulių organizacijos vėliavų įnešimo ir pagerbimo, operos solistei Nidai Grigalavičiūtei vadovaujant, buvo giedami Lietuvos ir JAV himnai. Tylos minute pagerbus žuvusius už Lietuvos laisvę, kun. Gediminas Keršys sukalbėjo maldą. Lituanistinės mokyklos mokiniai Indrė Bielskutė ir Marius Bulskis perskaitė Nepriklausomybės paskelbimo abu aktus ir vedė programą.

Lietuvos Generalinis konsulas **Marijus Gudynas** labai turininga kalba priminė mūsų kovas už laisvę ir linkėjo tektis darbams už tautos išlikimą.

Šventės prelegentas buvo JAV valstybės departamento Šiaurės Europos ir Baltijos kraštų skyriaus direktorius **Dereck Hogan**, kuris yra gerai susipažinęs su Lietuvos laisvės byla, tarnavęs Maskvoje ir Minske ir lankęsis Lietuvoje, žino esminius JAV ir Lietuvos santykius, ypač energetikos saugumo srityje. Jis laisvai kalba rusiškai ir teigiamai pasisako už Lietuvos dalyvavimą NATO sudėtyje.

Įdomūs buvo pranešimai, kai prieš 60 metų 1953 metais JAV Kongrese buvo įsteigtas komitetas ištirti komunistų agresiją Baltijos valstybėse, kuriam vadovavo Atstovų rūmų narys Charles J. Kersten. Iš lietuvių buvo apklausti 42

Grupės „Skylė“ koncertas Jaunimo centre, Čikagoje, šeštadienį, vasario 16 d. Iš kairės: Mantvydas Kodis, Aistė Smilgevičiūtė, Rokas Radzevičius ir Gediminas Žilys. Koncerte dalyvavo pop choras „Svajonė“ (vadovė Alina Šimkuvienė). *Jono Kuprio nuotr.*

liudytojai. Savo prisiminimais pasidalijo **Pranas Jurkus**, kurį Vyriausiasis Išlaisvinimo komitetas buvo įgaliojęs rinkti tai bylai medžiagą Vokietijoje. Advokatas Algimantas Kėželis Kersteno komitete dalyvavo kaip vertėjas. To meto ALT'o pirm. Antanas Rudis visą Kersteno komiteto bylą išleido lietuvių kalba. Liudininku buvo ir buvęs JAV prez. Herbert Hoover. Kersteno komiteto tyrimai buvo plačiai aprašomi spaudoje.

ALT'o pirm. adv. Saulius Kuprys savo žodyje žadėjo toliau tęsti Tarybos veiklą, ypač palaikant ryšius Washington.

Meninę šventės dalį atliko **Lietuvių Operos choras**, kuriam dirigavo chormeisterė **Jūratė Grabliauskienė**, padainavęs patriotines lietuvių kompozitorių dainas. Sol. Nida Grigalavičiūtė savo dainavimu sustiprino meninę programą. Gaila, kad Jaunimo centro salė buvo nepilna.

Kitas Vasario 16-osios minėjimas vėl vyko Jaunimo centre vasario 16 d. Čia meninę programą atliko iš Lietuvos

atvykusi grupė „Skylė“ (pasisavinusi tokiu keistu pavadinimu). Minėjimas pradėtas himnais ir puikia Lietuvos Generalinio konsulo Marijaus Gudyno žodžiu. Kalbėjo ir Lietuvių Fondo Tarybos pirm. Marius Kasniūnas. Finansiškai parėmė LR konsulatas, Lietuvių Fondas ir Kazickų fondas finansavo „Skylės“ atvykimą į Ameriką. Dainavo „Skylės“ vadovė **Aistė Smilgevičiūtė** ir **Mantvydas Kodis**, kuris grojo gitara ir akordeonu, o taip pat **Rokas Radzevičius** ir **Gediminas Žilys** su gitaromis. Kai kada dainavo ir pop choras „Svajonė“ – vadovė **Alina Šimkuvienė**. Jei muzika būtų buvusi tylesnė, būtų geriau galima suprasti ir tekstą.

Jaunimo centro salė ir balkonai buvo perpildyti klausytojais. Trūko ne tik kėdžių, bet nebuvo ir kur stovėti.

Dar kitas šventės minėjimas įvyko Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje, kurioje dalyvavo po pamaldų gausūs parapijietiniai. Šį minėjimą rengė LB Marquette Parko apylinkės valdyba. Pagrindinė

kalbą pasakė kun. Gediminas Keršys, kuris pažymėjo, kad reikia suprasti Lietuvą, kaip laisvą valstybę ir save, nors gyvename už jos ribų.

Cicero ir Berwyn lietuviai visada mini Vasario 16-ąją Šv. Antano parapijos salėje. Jų pastangomis kasmet prie Cicero miesto rūmų yra iškeliamas Lietuvos trispalvė, kuri plėvėsuoja visą savaitę.

Brighton Park lietuviai vasario 17 d. paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės šventę po pamaldų Mozerio salėje. Kalbėjo kun. Gediminas Keršys.

Čikagos lituanistinė mokykla labai įspūdingai šventė Lietuvos 95-ąjį gimtadienį. Visur plėvėsavo trispalvės juostelės ir tai šventei paminėti mokinių meno darbai: Gedimino pilis, plakatai apie garsius mūsų tautos žmones, margaspalvės mozaikos su užrašu „Aš ir tu – Lietuva“. Salėje sceną puošė trispalvių širdelių banga, liudijanti meilę Lietuvai. Mokyklos direktorė **Laima Apanavičienė** savo kalboje mokiniams ir jų tėveliams priminė, kad didžioji

dauguma Nepriklausomybės akto signatarų buvo žmonės, išsilavinimą įgiję ne Lietuvoje, o užsienio kraštuose – Rusijoje, Vokietijoje, Austrijoje, Čekijoje. Iš dvidešimties signatarų devyniolika buvo baigę universitetus užsienyje. Jie sugrįžo į Lietuvą, kad padėtų Tėvynei būti laisva ir kurti naują gyvenimą. Direktorė sakėsi tikinti, jog ir tarp lituanistinės mokyklų lankančių mokinių bus tokių, kurie užaugę taps sąmoningais Lietuvos valstybės kūrėjais.

Lietuvių Fondo valdybos pirmininkas Arvydas Tamulis pasveikino su Vasario 16-osios švente ir mokyklai įteikė 18,000.00 dolerių paramą. Be to, pažadėjo Fondo dovaną – planšetinį kompiuterį tam mokiniui, kuris laimės Dariaus ir Girėno pašto ženklų konkursą, minint jų skrydžio 80-metį. Mokiniai šoko tautinius šokius ir dainavo lietuviškas dainas, kartu su viešnia Aiste Smilgevičiūtė iš Lietuvos. Viso minėjimo metu liejosi nuostabi tautinės dvasios nuotaika. *„Dirvos“ inf.*

NACIŲ MEDŽIOTOJŲ ŠŪVIAI – PRO ŠALĮ

Nesu didelis Lietuvių tautinio jaunimo centro (LTJC) gerbėjas, tačiau šeštadienį pirmą kartą atėjau pasižiūrėti, kaip iš arti atrodo šios organizacijos atstovų Kaune surengtos patriotinės eitynės.

Ir ką pamačiau? Normaliai apsirengę vaikinai, segintys ženkliukus su trispalvėmis. Merginos, pasipuošusios tautiniais galvos apdangalais. Vyresnio amžiaus žmonės, skanduojuojantys „Lietuva!“.

Jokios agresijos, kitataučius įžeidžiančių plakatų, šūkių ar neapykantos proveržio, jokios svastikas primenančios atributikos. Nebuvo užrašų „Vakar juden raus, šiandien – Lietuva lietuviams“, kaip skelbė Lietuvos žydų bendruomenės pirmininkės pareigas laikinai einanti F. Kukliansky.

Kodėl šie Vasario 16-osios eitynių Kaune dalyviai fašis-

tai, kaip juos pakrikštijo žydų veikėjai, S. Wiesenthal centro direktorius E. Zuroff ir profesorius D. Katzas? Moterys, pensininkai, net vėliavėlėmis mosuojantys maži vaikai – tik naciams prijauciantis minia?

Ar nacio etiketę galima lipdyti ir buvusiam disidentui A. Patackui, šiltai atsiliepusiam apie populiarų dainininką V. Diawarą ir griežtai sukritikavusį rasistiškai nusiteikusius interneto komentatorius, kuriems užkliuvo pastarojo afrikietiškos šaknys. Gal naxis ir kunigas R. Grigas, po eisenos pareiškęs, jog jo šeima per Antrą pasaulinį karą gelbėjo žydus ir jis yra bet kada pasirengęs ištiesti pagalbos ranką kitų tautybių žmonėms, jei jie pajautų Lietuvoje priešpauką?

Mano nuomone, garsūs nacių medžiotojai šįsyk smarkiai persūdė, puolę medžioti, jų zo-

džiais, fašistus ir nacionalistus.

Žinoma, galima dėl daug ko nesutikti su LTJC vadovais, dažnai ausį rėžia ir jų radikalūs pasisakymai, tačiau į jų surengtą eisena susirinkusius žmones vadinti neonaciais, švelniai tariant, negražu.

Tie, iš kurių lūpų sklido eitynės žeminantys žodžiai, šįsyk pažemino patys save. Nes šiųmetės eitynės nėra iš tolo nepriminė gėdingos 2008-ųjų eisenos Vilniuje, kai tąsyk žygiavę jaunuoliai vokiškai šaukė „Žydai lauk!“.

D. Katzas, pareiškęs, jog prieš penkerius metus sostinėje ir dabar Kaune vykusiame eitynėse dalyvavo tie patys žmonės, šovė smarkiai pro šalį. Nuotraukose, kurias galima nesunkiai rasti ir palyginti – visiškai kiti veidai. Fašistuojančius jaunuolius, bliovusius „Juden raus!“, pakeitė taikūs įvairaus amžiaus žmonės.

Šiomet Vasario 16-osios

eitynės pasmerkusius ir jas tris kilometrus lydėjusius D. Katzą ir E. Zuroff saugojo policija, bet niekas iš eisenos dalyvių į juos nemėtė piktų žvilgsnių. Niekas nesivėlė į ginčus su „Antifa“ nariais, kurie laikė plakatus su provokuojančiais užrašais „fašistinės eitynės“, o vienas šios organizacijos atstovų dėl visų blybių netgi išdrįso apkaltinti patriotizmą. Taip, vėl aidėjo prieštarai vertinamas šūkis „Lietuva – lietuviams!“, bet jo toną gerokai sušvelnino iškart po jo skanduojuojamas tautiškaus ir tautos ryšį su valstybe pabrėžiantis „lietuvių – Lietuvai!“.

Eitynėse nepasigirdo užuominų apie jokių kitų tautybių piliečių suvaržymus, jų teisių ribojimus.

Beje, D. Katzas ir E. Zuroff lazda perlenkia jau ne pirmą kartą.

Interneto portaluose „defendinghistory.com“ (redaktorius D.Katzas) ir operationlastchance.org“ (direktorius

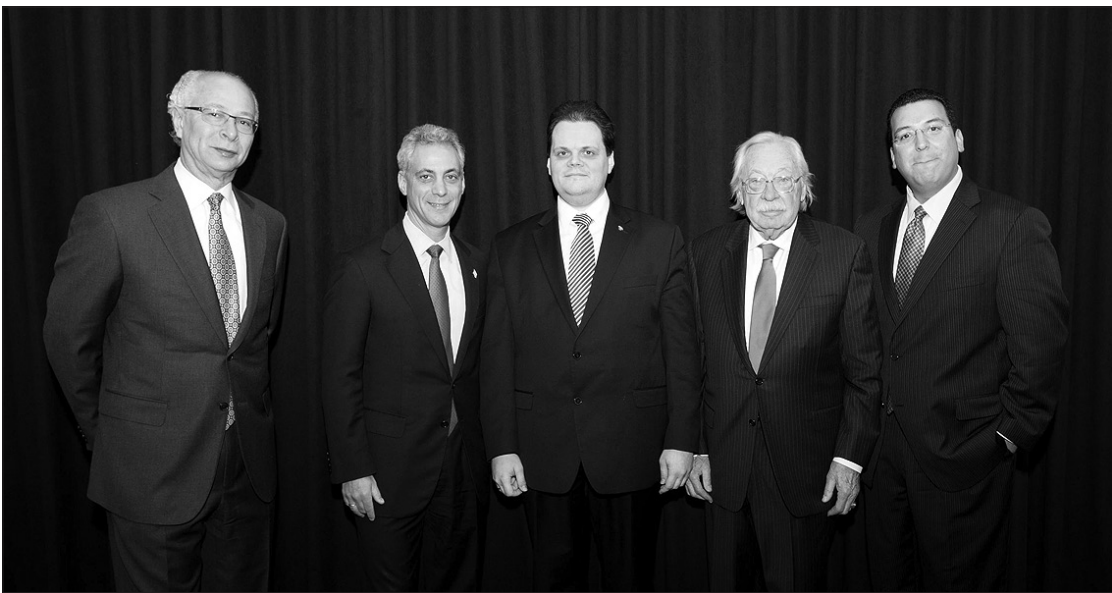
E.Zuroff) prieš pastarąsias Vasario 16-osios eitynes buvo publikuotas žydų profesoriaus P. Fridberg straipsnis, kuriame neigiamas žydus per karą Telšių apskrityje Žemaičių Kalvarijos valsčiuje iš mirties gnaužtų ištraukusių Stulpinų ir Straupių šeimų egzistavimas, nors jos nuo holokausto pragaro išgelbėjo 25 žydus. Už tai žydų organizacijos šiems lietuviams suteikė garbingus Pasaulio Tautų Teisuolio vardus.

Pernai pasirodė straipsniai, jog Kovo 11-osios eitynių dalyviai neva norėjo apstumdyti D. Katzą, tačiau netrukus išaiškėjo, kad tai – muilo burbulas. Neonaciais išvadinti vaikinai net kartu nusifotografavo su profesoriumi.

Spalvas tirština ir kai kurie kolegos žurnalistai, formuluojuodami klausimą žydų veikėjams: „Kaip jūs vertinate Vasario 16-ąją įvyksiančias nacių eitynes?“

(Nukelta į 11 psl.)

Iš kairės stovi: Čikagos susigiminiavusių miestų programos tarybos pirmininkas Samuel C. Scott, Čikagos miesto meras Rahm Emanuel, LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, Čikagos-Vilniaus susigiminiavusių miestų komiteto pirmininkas Stanley Balzekas bei Čikagos susigiminiavusių miestų programos direktorius Leroy Allala.

ČIKAGOS MIESTO TARYBA IR MERAS SVEIKINA VILNIŲ SUSIGIMINIAVIMO 20-MEČIO PROGA

Vasario 13 d. Čikagos miesto taryba priėmė rezoliuciją, sveikinančią Vilnių miestų susigiminiavimo 20-mečio progą. „Čikaga, kurioje gyvena didžiausia lietuvių bendruomenė už Lietuvos ribų, yra žinoma kaip „Mažoji Lietuva“ („Little Lithuania“) – rašoma dokumente. „Per visą miesto istoriją lietuvių bendruomenė ženkliai prisidėjo prie jo raidos ir vis dar išlieka svarbia kultūrinio, visuomeninio bei ekonominio miesto gyvenimo dalimi“, Amerikos lietuvių

dėka „Čikagos miestas tapo puikia vieta gyventi ir dirbti“ – tai tik kelios priežastys tinkamai pagerbti jubiliejinę bendradarbiavimo sutartį.

Visus metus truksiantis šventinis minėjimas simboliškai pradėtas LR generalinio konsulo Marijaus Gudyno ir Čikagos-Vilniaus susigiminiavusių miestų komiteto pirmininko Stanley Balzeko susitikimu su meru Rahm Emanuel bei Čikagos susigiminiavusių miestų biuro vadovais. Susitikimo metu

pasikeista nuomonėmis apie tolesnį Čikagos ir Vilniaus bendradarbiavimo plėtojimą, generalinis konsulas perdavė Čikagos merui Vilniaus mero Artūro Zuoko sveikinimus sutarties dvidešimtmečio proga ir informavo apie Vilniaus mero ketinimus teikti panašios rezoliucijos projektą Vilniaus miesto tarybos tvirtinimui.

Bendradarbiavimo sutartis tarp trečio pagal dydį JAV miesto ir Lietuvos sostinės buvo pasirašyta 1993 m. Abiejų miestų merai yra apsi-

ANTANAS SMETONA TAUTINĖS VIENYBĖS IEŠKOTOJAS

Stasys Yla

Vardai ir veidai mūsų kultūros istorijoje

IX.

Šios lenkų mesianizmo filosofo įtakos Jakštui atrodė nevienintelės. Bent Kubiliaus atveju jis įžvelgia ir kito filosofo — rusų Solovjovo įtaką. Jakštas vadina Kubilių „Solovjovo pasekėju“ bent tuo požiūriu, kad ir jis nori pakilti aukščiau partijų ir patraukti su savim visus, bent visus katalikų veikėjus.

Trečia įtakų veikmė, Jakšto galvojimu, galėjusi būti amerikozizmas ir modernizmas. „Amerikonizmo šalininkų pažiūra“ Jakštas laiko „suvis panašias į p. J. K. (Kubiliaus) išdėstytojas“. Amerikonizmas, kaip žinia, buvo nauja srovė Amerikos katalikuose, persimetusi ir į prancūzų katalikus, siekusi prisiderinti pažangai ir naujų laikų dvasiai. Ši srovė siekė mažinti bažnytinį autoritetą, remti Bažnyčios atskyrimą nuo valstybės, keisti Bažnyčios discipliną, nesusivaržyti per daug dogmomis, skelbti ypatingą krikščioniškąjį aktyvizmą, demokratizmą, nacionalizmą. Šiuos amerikozizmo bruožus,

nesiderinančius su katalikybe, įvardinęs pop. Leonas XIII savo raštu „Testem benevolentiae“ (1899. I. 22), skirtu kard. Gibbonsui. Amerikonizmo srovė buvo artima antrajai, vadinamai modernizmu, kurį, kaip nesuderinamą su katalikybe, yra paskelbęs pop. Pijus X savo rašte apie „Silloną“. Jakštas primena Kubiliui šio popiežiaus žodžius katalikų publicistams:

„Yra nuostabi, kartu baidanti ir liūdina proto drąsa ir paviršutiniškumas tų žmonių, kurie, vadindami save katalikais, svajoja pakeisti visuomenę ir įvykdyti žemėje, šalia katalikų Bažnyčios, ‘teisybės ir meilės karalystę’, pasitelkdami darbininkų, atvykusių iš visur, iš visų religijų ar be religijų, su įsitikinimais ar be įsitikinimų, kad užmirštų tai, kas juos skiria, t. y. religinius ir filosofinius savo įsitikinimus, o paremtų savo veikimą tuo, kas juos vienija, t. y. prakilniu idealizmu ir dorinėmis pajėgomis ‘iš kur kas gali?’“

Ar viltininkų vienybei nestinga jungiančių pradų?

Jakštas neabejojo, kad viltininkai turi „gerų intencijų suvesti vienybėn katalikus ir pirmeivius“. Bet ar jie pasirinko teisingą kelią šiam tikslui, ar neskaldo tų pradų, kurie turi organišką ryšį? Jakštas bandė viltininkams parodyti, kur jie daro „principinį atskyrimą tokių dalykų, kurie niekaip skirstyti nesiduoda“.

Pirmiausia dėl politikos ir religijos. Jakštas pripažįsta, kad tos sritys yra skirtingos, bet ar visiškai išskirtinos? „Griežtas politikos atidalinimas nuo religijos parengė juk visą dabartinę nekrikščionišką politiką, kurios klaidingumą, nežmoniškumą ir bedieviškumą taip puikiai įrodė VI. Solovjovas. Principas absoliučiai atskirti politiką nuo religijos pasirodė ne tik nekrikščioniškas, bet kartu visai nelogiškas, todėl neišlaikęs jokios kritikos... Kad religija gali apsieiti be politikos, su tuo pilnai sutinkame, bet kad dora politika būtų galima be religijos, tą nuomonę laikome tiesiog absurdu... Tiesa, socialinis ar politinis darbas yra viena sritis, o religinis bei bažnytinis veikimas — kita. Laikyti jas perviena nereikia, bet ir griežtai skirti vieną nuo kitos, lyg kokia dirbtina tvora, irgi

DARBUOSIS AUSTRALIJOJE

Su džiaugsmu pranešu malonią žinią, kad kun. Juozas Deveikis iš Telšių vyskupijos gavo vizą dirbti Australijoje. Š.m. kovo 10 d. oficialiai bus įvesdintas nauju lietuvių katalikų kapelionu Melbourn arkivyskupijoje.

Po devynerių metų tarnystės lietuvių katalikų sielovadoje Melbourn, kun. Algirdas Šimkus grįžo į Vilnių tęsti savo kunigiškas pareigas.

Australijoje yra trys pagrindiniai lietuvių katalikų centrai – Melbourn, Adelaidėje ir Sydney. Adelaidėje Šv. Kazimiero parapijoje ilgus metus klebonauja kun. Juozas Petraitis, MIC, o Sydney lietuvių katalikų kapelionas yra kun. Jonas Stankevičius.

Prel. Edmundas J. Putrimas, Išeivijos lietuvių katalikų sielovados centro inf.

keitę kvietimais bendradarbiavimo 20-mečio proga atvykti ir aplankyti miestą partnerį. S. Balzeko vadovaujamas miestų bendradarbiavimo komitetas pradėjo svarstyti renginių planą, kuriais bus paminėta ši sukaktis.

LR generalinio konsulato Čikagoje inf.

RENGIA KONSULINES MISIJAS TORONTE, SAN FRANCISCO IR LOS ANGELES

Siekdama gerinti konsulinių paslaugų teikimo Lietuvos piliečiams ir lietuvių kilmės asmenims kokybę, Lietuvos užsienio reikalų ministerija kartu su atstovybėmis Kanadoje ir New Yorke kovo mėnesį rengia išvažiuojamąsias konsulines misijas didžiausiame Kanados mieste Toronte ir JAV Californijos valstijos miestuose Los Angeles bei San Francisco.

Kovo 1-2 dienomis Lietuvos ambasados Kanadoje pareigūnai konsulines paslaugas Lietuvos piliečiams ir lietuvių kilmės asmenims teiks Kanados lietuvių bendruomenės patalpose Toronte.

Išvažiuojamąją konsulinę misiją San Francisco mieste Lietuvos generalinio konsulato New Yorke darbuotojai rengia kovo 20 d., o Santa Monika miestelyje Los Angeles apygardoje – kovo 22-23 dienomis.

Būtina išankstinė registracija vykdoma ir papildoma informacija teikiama: ambasadoje Kanadoje el. paštu jonas.skardinskas@urm.lt ir tel. 613 567 5458 (papildomas nr. (extension) 22).

LR URM inf.

nebūtų gera” (*Subjektivizmas katal. publicistikoj, Draugija 1913, N 76, 380, 381*).

Panašiai Jakštas pasisako ir dėl hierarchinio ir pasaulietinio pradų santykio katalikų veikloje. Kubilius rašė. „Katalikų visuomenės veikimui gali vadovauti ir ne bažnyčios autoritetai... Katalikai visuomenės veikėjai, būdami paklusnūs savo dvasios ganytojams tikybos ir doros dalykuose, gali nesutikti su jais politikos, ekonomijos, mokslo, tautybės reikaluose. Taigi ir paklusnumo principas dvasinei valdžiai visuomenės darbe nėra privalomas, pagrindinis dalykas” (*Viltis 1913, N 45*). Jakštas ir čia pripažįsta, kad „kita yra visuomenės sritis, kita Bažnyčios... Visuomenės veikimui gali vadovauti ir šiaip jau katalikai, tik reikia, kad čia nebūtų ekskluzivizmo”. Jakštas primena įvairias hierarchinio vadovavimo rūšis. „Yra vadovavimas tiesioginis, yra netiesioginis, yra ir garbės vadovavimas... Aš niekaip nedrįščiau pašalinti Bažnyčios valdžią nuo vadovavimo ‘visuomenės veikime’ apskritai, be tam tikrų apribojimų ir paaikškinimų”. Jakštas duoda palyginimą: „Jei vienoj pusėj stovės tokie vyskupai veikėjai, kaip Ketteleris, Šeptyckis ar Bilczewskis, o kitoj toli žemesni už juos mokslu ir

patyrimu pasauliečiai, tai visai nebūtų naudinga visuomenei pirmuosius neprileidus vadovauti socialiniam darbui vien tik dėl to, kad jie vyskupai” (*Tp 384*).

Vyskupams, pastebi Jakštas, yra uždėta pareiga pačiais Bažnyčios įstatais — prižiūrėti katalikiškų draugijų veiklą, kad, reikalui esant, galėtų taisyti veikimo nukrypimus. Iš to išplaukia ir pareiga vyskupų klausyti. Be paklusnumo, vienokio ar kitokio, negali veikti jokia draugija; kitaip būsianti anarchija. Tačiau ir „paklusnumo yra ne vienas laipsnis”. Pagaliau „paklusnumas dvasiškai valdžiai riša mus tik ten, kur iš dvasiškos valdžios yra tam tikras paliepimas ar įstatai”, galia paklusnumo srities katalikas turi ir individualinės laisvės sritį. Jų ribas pagvildinti — plačiau ir vispusiškiau — esą būtų labai svarbu. „Negalima taip drąsiai kaip p. J. K. atskirti socialinį veikimą nuo doros ir tikybos ir įbesti visuomenės dirvoj stulpą su parašu: ‘čia dvasiškai valdžiai kištis uždrausta!’ Daugybė socialinių klausimų yra surišta ne tik su dora, bet ir tikyba... Katalikų santykiai su dvasine valdžia yra ir daug artimesni, ir daug painesni, negu ponui J. K. atrodo” (*Tp 385, 386*).

(Bus daugiau)

CLEVELAND, OH

IDOMUS MINĖJIMAS

Š.m. vasario 16 d., Cleveland, Ohio, Šv. Kazimiero parapijos salėje, įvyko Vasario 16-tos ir Kovo 11-tos Lietuvos Nepriklausomybės akto 95-ųjų metų minėjimas į kurį susirinko 150 asmenų. Minėjimą rengė Cleveland, Ohio LB apylinkės valdyba. Po daugelio metų buvo vėl malonu scenoje matyti Lietuvos ir JAV vėliavas, kurios ankstesniuose minėjimuose buvo kažkur „dingusios“.

Minėjimas prasidėjo punktualiai 7 v.v., Cleveland, Ohio, LB pirmininko Algio Gudėno sveikinimu. Vadovaujant Rytui Urbaičiui dalyviai sugiedojo JAV ir Lietuvius himnus, kleb. kun. Joseph Bacevice sukalbėjo maldą. Visi kovoję ar dirbę Lietuvos labai buvo pagerbti atsistojimu ir tylos minute. Algis Gudėnas priminė šios šventės svarbą ir reikšmę, o LT garbės konsulė Ingrida Bublienė visus pasveikino trumpa kalba.

Dr. Viktoras Stankus, kurio žinioje buvo šios šventės sveikinimai ir proklamacijos bei svečių pristatymas, susirinkusiems vėl priminė apie mūsų trispalvės iškėlimą Ohio valstijos sostinėje Columbus ir Cleveland miesto rotušėje. Po to jis pristatė estų atstovus Karin ir Hans Ruus, Latvių sąjungos pirmininką Kalvis Kampe ir JAV Rob Portman atstovą George Brown, kuris, po trumpos kalbos, įteikė senatoriaus proklamaciją. Tada dr. Stankus scenon pakvietė Cleveland miesto tarybos narį ir šio rajono atstovą Mike Polensek, dalyvaujantį šioje šventėje 35-tą kartą. Jis perskaitė ir įteikė Cleveland miesto mero Frank G. Jackson

Trispalvė ir JAV vėliavos Vasario 16-osios šventėje. A.V.Matulionio nuotr.

proklamaciją. Tęsiant tradiciją į sceną buvo pakviesta LF atstovė Dalia Puškorienė įteikti LF piniginę paramą lituanistinės mokyklos atstovams, tačiau per apsirikimą pagrindinė mokyklos atstovė nebuvo iškviesta, laimei, šis nesklaidumas buvo greit atitaisytas.

Prieš pakviesdamas į sceną pagrindinį šios šventės kalbėtoją dr. Darių Sabaliūną, Algis Gudėnas, lietuvių ir anglų kalba, apžvelgė prelegento nueitą mokslinį kelią. Dr. Sabaliūno 22-jų minučių kalboje buvo įvairių temų: užsienyje išsimokslinęs Lietuvos jaunimas, jo pasiekimai ir jų svarba Lietuvos ateičiai, kad Lietuvos politikai neturėtų jų veiklos trukdyti ar varžyti. Cincinnati, Ohio, LB pirmininkas dr. Sabaliūnas priminė ir jo vadovaujamos bendruomenės veiklos sunkumus ir pasisekimus, išvardindamas ryškesnius bendruomenės veikėjus, neaplenkdamas ir savo mokslinės veiklos tarpe amerikiečių.

Kaip buvo skelbta plakatuose, (kuri „Dirvai“ nebuvo pristatyta) šventės meninę dalį atliko vietinės pajėgos. Meninę dalį sklandžiai vedė nuotaikingas ir gerai girdimas Gytis Burakovas. Ji prasidėjo ekrane rodomais Lietuvos vaizdais ir juos lydintia muzika. Dažnai sakoma, kad jaunimas yra mūsų ateitis, todėl buvo miela pirmuosius scenoje matyti lituanistinės mokyklos mokinius: Gabrielę Glušauskaitę, Luką Milevičių, Sofiją Slehticovaitę, Gabiją Mildažytę ir Daminyką Šilgalį ir klausytis jų vaikiškai nuoširdaus deklamavimo. Šokį „be ribų“ atliko Izabelė Rubinski.

Po ilgokos pertraukos Onutė Zalensienė skaitė, deklamavo ir vaidino Aurelijos Balašaitienės poemą – legendą „Vytauto Didžiojo priesaika atkeršyti kryžiuočiams“. Šios poemos muzikinė palyda buvo Sauliaus Raimundo Butkaus. Muliolių šeima – Jonas, Virginija ir dukrelė Anika – padainavo

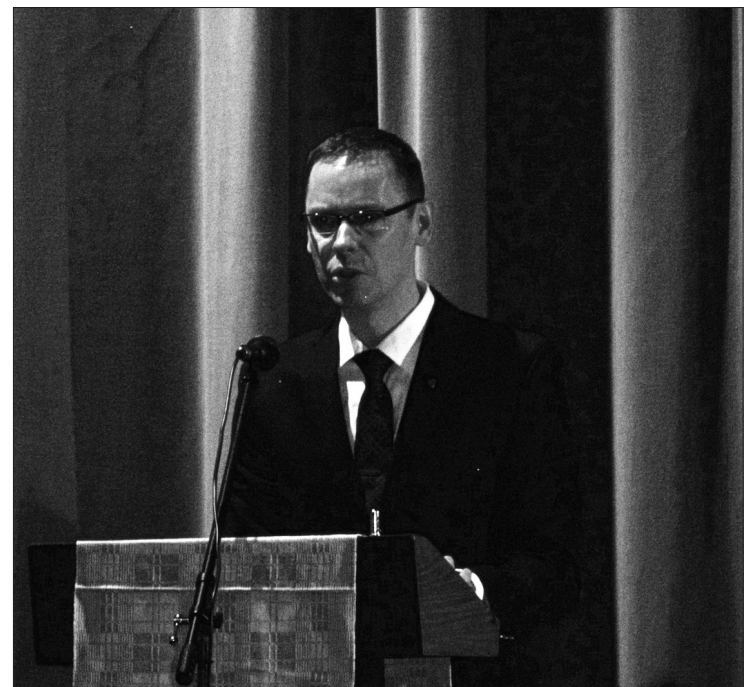
dvi dainas: „Išeik, tėveli, žalian sodelin“ (muz. Antano Budžiūno) ir „Tau gimtine“ (muz. Paketuro), o fortepijonu „Valse Sentimentale a Deux“ (komp. Catherine Rollin) paskambino Audronė Majorovienė su dukra Lina Majorovaite. Meninę dalį užbaigė Dicevičių šeima – Eugenijus, Jurgita, Emilė ir Daina – Eugenijaus sukurta daina „Mano širdy Lietuva“, įtraukdami ir susirinkusius į dainą „Žemėj Lietuvos ažuolai žaliuos“. Programai pasibaigus, Cleveland LB kultūros reikalų vadovė Nomeda Vucianienė pakvietė visus meninės dalies atlikėjus scenon. Jiems buvo įteiktos gėlių puokštės, o susirinkusieji buvo pakviesti pasivašinti skanumynais ir pabendrauti besiklausant muzikos.

Sekmadienį, vasario 17 d. 9:50 v.r. parapijos aikštėje buvo iškeltos Lietuvos ir JAV vėliavos, o po to šešių vėliavnešių ir garbės sargybos eiseną žengė į šv. Kazimiero bažnyčią, kurioje šv. Mišias aukojo kleb. kun. Joseph Bacevice

giedant muz. Ritos Klorienės vadovaujamam „Exultate“ chorui.

Šis minėjimas skyrėsi nuo praeities minėjimų. Gal rengejams kažkas „tamsumus prašalino“, kad jie nutarė į šią šventę sugrąžinti mūsų trispalvę ir JAV vėliavą, kurias buvo malonu matyti scenoje. Malonu buvo klausytis ir pagrindinės kalbos, kuri neprasidėjo nuo Mindaugų laikų, kartojant visiems žinomus įvykius. Meninės dalies atlikėjus susirinkusieji priėmė nuoširdžiai. Pasirodo, kad galima išvengti nepakeliamų išlaidų suteikiant progą pasireikšti ir talentams tarpe mūsų. Tai buvo ne tiek „iškilmingas“, bet daugiau „šeimyniškas“ minėjimas. Gaila, kad atsilankiusiųjų buvo nedaug, ypač žinant, kad Cleveland ir apylinkėse gyvenančių lietuvių skaičius yra daug didesnis. Vienas dalyvis išsireiškė taip: „Jei būtų dar gyvi (išvardino pavardes) šios organizacijos valdybos nariai, jie būtų numirę!“.

Algirdas V. Matulionis

Kalba minėjimo prelegentas dr. Darius Sabaliūnas. A.V.Matulionio nuotr.

VASARIO 16-OSIOS ŠVENTĖ NEW YORKE

2013 m. vasario 16-ąją Lietuvių bendruomenė New Yorke rinkosi į Brooklyno „Our Lady of Mount Carmel“ parapijos viršutinę salę, kur Tautos Fondas, JAV Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygarda, New York ALT'o skyrius ir Lietuvos Generalinis konsulas New York surengė tautiečiams Lietuvos valstybės atkūrimo šventę.

Lietuvos Generalinis konsulas New York Valdemaras Sarapinas pasveikino gausiai susirinkusius tautiečius. „Didžiuojamės ne tik didvyriška savo tautos praeitimi, bet ir sėkmingu dabartiniu Lietuvos progresu. Esame penkti pasaulyje pagal tiesioginių užsienio investicijų augimą, turime kone sparčiausią internetą žemėje, nuolat auga į Lietuvą atvykstančių turistų skaičius. Džiugina ir talentingas lietuvių jaunimas – olimpinė čempionė

Rūta Meilutytė ir kiti jaunieji talentai. Tad išdidžiai rašome modernios, stiprios ir darnios šiuolaikinės Lietuvos istoriją“, kalbėjo Generalinis konsulas V. Sarapinas.

Tautiečius pasveikino ir JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė, kuri aktyviausiems New York Lietuvių Bendruomenės nariams – Tautos fondo valdybos pirmininkei Laimai Hood, Brooklyn Queens Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirmininkei Rasai Sprindys ir šios apylinkės vicepirmininkei Vidai Jankauskienei ir New Yorko lituanistinės Maironio mokyklėlės mokytojai aktyvistei Gintarei Bukauskienei išreiškė ypatingą padėką puoselėjant lietuvių JAV ir įteikė dovanas.

Susirinkusiuosius linkmino Centrinio New Jersey tautinių šokių kolektyvas „Viesulas“. Ypatingo dėmesio

VASARIO 16-OSIOS PROGA EMIGRANTŲ VAIKUS PASIEKS KELI ŠIMTAI KNYGŲ

39-ias Europos šalyse įsikūrusias Lietuvių Bendruomenes pasieks beveik 600 vaikams ir paaugliams skirtų knygų. Tokį projektą Valstybės atkūrimo dienos proga inicijavo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovybė Lietuvoje kartu su smulkių siuntų paslaugų bendrove „DPD Lietuva“.

Projektu siekiama padėti emigravusiems lietuviams puoselėti gimtąją kalbą ir emigrantus pasveikinti su Vasario 16-ąja. Vasario 19 d. Vilniuje vykusiose knygų išlydėtuose daly-

ir plojimų susilaukė pasaulinio lygio saksofonistas iš Lietuvos Kęstutis Vaiginis kartu su New York ir tarptautinio lygio „All Stars“ žvaigždėmis Deivid Berkman, Ferit Odman ir Linda Oh.

LR gen. kon. NY inf.

vavo projekto globėja, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovė Lietuvoje Vida Bandis bei „DPD Lietuva“ vykdančysis direktorius Kastytis Valantinas.

„Šiuo metu užsienyje veikia daugiau nei 160 lietuvių neformaliojo švietimo įstaigų. Jos kuriasi ir veiklą vykdo tik dėl iniciatyvių, mūsų tautos ateičiai neabejingų žmonių, kurie patys rūpinasi mokyklėlių steigimu, tinkamų patalpų, priemonių, mokyti galinčių žmonių bei, žinoma, tam būtinų lėšų paieška. Lietuvos valstybė šias mokyklėles remia tik kartais atsiųsdama metodinės medžiagos vaikų ugdymui“, – sakė V. Bandis.

Pasak jos, didesnio dėmesio ir pagalbos lietuvių užsienyje švietimui tikimasi po to, kai pradės veikti kaip tik šiuo metu Švietimo ir mokslo ministerijoje baigiamas formuoti specialus

už užsienio lietuvių švietimą atsakingas skyrius. „Tuo tarpu Lietuvių Bendruomenių užsienyje tautinio ugdymo veikla vien mokyklėlėmis neapsiriboja: jos vykdo įvairius projektus, akcijas, organizuoja renginius – ne vienas toks vyks ir Vasario 16-osios proga. Taip pat sveikiname ir remiame įvairias privačias iniciatyvas, prisidedančias prie į užsienį gyventi išvykusių lietuvių kalbos puoselėjimo – tai Pasaulio Lietuvių Bendruomenės veiklos prioritetas“, – kalbėjo V. Bandis.

Iniciatyvai neliko abejingos vaikams ir paaugliams skirtą literatūrą leidžiančios leidyklos. 585 knygos šiandien išsiųstos lietuviškoms mokykloms Airijoje, Belgijoje, Danijoje, Estijoje, Jungtinėje Karalystėje, Ispanijoje, Italijoje, Latvijoje, Lenkijoje, Prancūzijoje, Rumunijoje, Suomijoje, Švedijoje ir Vokietijoje. ELTA

Lietuvos užsienio reikalų ministras L. Linkevičius ir jo kolega lenkas R. Sikorski. LR URM nuotr.

LIETUVOS AMBASADORIUS JAV KRITIKUOJA BUVUSIĄ VYRIAUSYBĘ IR GIRIA L. LINKEVIČIŲ

Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Valstijose Žygimantas Pavilionis sukritikavo kadenciją baigusios centro-dešiniųjų Vyriausybės užsienio politiką ir pabrėžė remiantis socialdemokrato ministro Lino Linkevičiaus iniciatyvas.

„Kad ir kokie būtų buvę priešrinkiminiai šūkių 2008-aisiais, santykiai su kaimynais nuo tada tik blogėjo“, - vasario 12 d. paskelbtame interviu naujienų portalui lrt.lt sakė Ž. Pavilionis.

„Politinės jėgos, kūrusias savo tapatumą per priešpriešą su kitomis tautomis, sukūrė įtampas ir santykiuose su kaimynais, ir santykiuose su Lietuvos tautinėmis mažumomis. Žinoma, tas įtampas skatino ne tik Lietuva, bet mano minėtos politinės jėgos prie tų įtampų sukūrimo tikrai prisidėjo“, - kalbėjo diplomatas, buvęs Užsienio reikalų ministerijos sekretorius.

Jo teigimu, santykiai su Vyšegrado šalimis buvo geresni iki į valdžią ateinant konservatoriams.

„Lenkija mums yra ir tiltas į Vidurio Europą – Vyšegrado ketvertuko šalis. Mes nuo Vyšegrado per tuos ketverius metus atitolome: dabartinių santykių nepalyginsi su tais, kurie buvo iki 2008-ųjų pabaigos, kol turėjome socialdemokratinę Vyriausybę“, - teigė Ž. Pavilionis.

Ambasadoriaus vertinimu, „per pastaruosius ketverius metus, ieškodami priešų, susiradome jų ir užsienyje, ir Lietuvoje“.

Ž. Pavilionis sakė sveikinantis Lenkijos spaudai išsakytus L. Linkevičiaus atsiprašymo žodžius, kuriuos sukritikavo konservatoriai.

„Tai, kad tie patys žmonės,

kurie atėmė gebėjimą veikti užsienio politikos srityje, dabar kritikuoja užsienio reikalų ministrą L. Linkevičių, kuris bando atkurti mūsų išbartytą potencialą, man atrodo mažų mažiausiai neobjektyvu. Juolab, kad ir užsienio diplomatų reakcijos į mūsų dabartinius veiksmus regione yra vienareikšmiai teigiamos. Ministro L. Linkevičiaus vizitą į Lenkiją ir jo atsiprašymą kai kurie užsienio diplomatai prilygina Algirdo Brazausko vizitui į Izraelį“, - pažymėjo Ž. Pavilionis.

„Asmeniškai man, kaip artimai dirbusiam su Lecho Kaczynskio komanda, ministro L. Linkevičiaus atsiprašymas Lenkijoje buvo jei ne nuodėmių išpirkimas už tai, kas buvo padaryta geriausiam Lietuvos draugui, tai bent jau – didelis palengvėjimas. Nes man asmeniškai buvo gėda dėl to, kas įvyko Lietuvoje L.Kaczynski vizito metu“, - sakė ambasadorius.

Prieštarinių vertinimų sulaukusius atsiprašymo žodžius socialdemokratas L. Linkevičius pasakė interviu Lenkijos dienraščiams „Rzeczpospolita“ ir „Gazeta Wyborcza“ prieš praėjusio ketvirtadienio vizitą į Lenkiją.

„Tai didelė gėda. Prezidentas Lech Kaczynski buvo didelis Lietuvos draugas. Apmaudu, kad taip nutiko jo vizito metu. Tuomet nebuvau deputatas, tačiau norėčiau už tai atsiprašyti. Tas balsavimas rodo, kokie sudėtingi yra šie reikalai“, - „Rzeczpospolita“ sakė ministras.

„Už tai, kas tuo metu įvyko, man yra gėda. Atsiprašu. Mums tai skauda pamoka“, - pakartojo ministras ir „Gazeta Wyborcza“.

2010 metų balandį Lietuvos Seimas atmetė

tuometinio konservatoriaus premjero Andriaus Kubiliaus Vyriausybės parengtą įstatymo projektą, kuriuo siūlyta leisti asmens dokumentuose lotyniškos kilmės pavardes rašyti originaliai jų nelietuvinant.

A.Kubilius netrukus po balsavimo ir Smolensko tragedijos buvo išsakęs apgailestavimą dėl tokio sprendimo, pavadino tai klaida ir netinkamu atsiveikiniu su žuvusiu Lenkijos prezidentu.

Algirdo Butkevičiaus Vyriausybė savo programoje dabar žada, kad „išspręs vardų ir pavardžių rašymo asmens dokumentuose bei gatvių ir vietovių pavadinimų rašymo klausimus, atsižvelgdami į Europos Tarybos tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvenciją“.

Pats A. Butkevičius per balsavimą dėl nelietuviškų pavardžių 2010 metais susilaikė.

A. Kubilius ir buvęs užsienio reikalų ministras Audronius Ažubalis sukritikavo L. Linkevičiaus atsiprašymo žodžius.

A. Kubiliaus teigimu, „pastangos gerinti santykius su kaimynine Lenkija yra sveikintinos, bet persistengus su „atsiprašymais“ tokios pastangos gali būti sukompromituotos.

A. Ažubalis teigė, kad taip Lietuva leidžia Lietuvos lenkų klausimą paversti užsienio politikos tema ir „parodo, jog pavienių Lenkijos užsienio politikos architektų sumanyta strateginio spaudimo Lietuvai formulė yra patogesnė ir naudingesnė už atvirą strateginį bendradarbiavimą“.

Ž. Pavilionis 2006-2009 metais buvo Užsienio reikalų ministerijos sekretorius. 2010 metų liepą jis paskirtas ambasadoriumi JAV. LRT

LIETUVA IR PASAULIS

Kadenciją baigusi JAV valstybės sekretorė Hillary Clinton atsiveikimo laiške užsienio reikalų ministrui Linui Linkevičiui pabrėžė rezultatyvų bendradarbiavimą su Lietuvos diplomatine tarnyba. Laiške pažymima, kad Lietuvos ir JAV vyriausybės toliau stiprino abiejų valstybių ryšius ir pasiekė pažangos daugelyje iškilusių iššūkių, įskaitant energetikos diversifikavimą šalies viduje bei paramą pilietinei visuomenei visame pasaulyje. Buvusi JAV diplomatijos vadovė taip pat pažymi, kad labai šiltai prisimena vainiko padėjimo ceremoniją pagerbiant už Lietuvos laisvės atgavimą kovojusių drąsių vyrų ir moterų atminimą. H. Clinton JAV valstybės sekretorės postą paliko vasario 1

JAV valstybės sekretorius John Kerry prezidento Barack Obamos ir Jungtinių Valstijų žmonių vardu pasveikino Lietuvą artėjančios Valstybės atkūrimo dienos proga. „Jungtinių Amerikos Valstijų ir Lietuvos žmonės sieja ilgą ir nenutrūkstama draugystę. Šiandien mūsų valstybės, skleidamos demokratijos, žmogaus teisių ir įstatymų viršenybės idealus, drauge sprendžia vienus svarbiausių pasaulio iššūkių ir kuria saugų, klestintį ir laisvą pasaulį“, - rašoma J. Kerry sveikinime.

Pasak JAV valstybės sekretoriaus, lietuvių nepalaužiama dvasia, tvirtas pasiryžimas, verslumas ir novatoriškumas yra Lietuvos sėkmės pagrindas. „Jūs esate pavyzdys visiems jūsų regione ir visame pasaulyje, kurie trokšta būti laisvi. Norime toliau dirbti kartu su Lietuva gerinant mūsų prekybos ryšius ir dar labiau stiprinti mūsų tautas siejančius žmogiškuosius ir politinius saitus“, - rašoma Valstybės departamento paskelbtame pranešime. „Švęsdami šią dieną nuo Klaipėdos iki Vilniaus, žinokite, kad Jungtinės Valstijos visada bus jūsų pasišventęs draugas ir sąjungininkas“, - rašo J. Kerry.

Siekiant dar glaudesnių santykių su Šiaurės ir Pietų Amerikos valstybėmis bei efektyvesnio gausaus jose gyvenančių Lietuvos piliečių ir lietuvių kilmės asmenų interesų atstovavimo, užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius Lietuvos garbės konsule **Aliaskoje paskyrė Svają Vansauskas Worthington, o Rio de Ženeire – Luisą Octavio De Souza Bandeira**.

Lietuvos garbės konsulatui Aliaskoje, kuris taps pirmąja Lietuvos konsuline įstaiga šioje JAV Šiaurės vakarų valstijoje, vadovaus žinoma Aliaskos akademikė, gerbiama Ankoridžo miesto bendruomenės narė S. Worthington. Ji gimė Lietuvoje, tačiau Antrojo pasaulinio karo pabaigoje kartu su tėvais pasitraukė į Vakarus. Aliaskoje S. Worthington gyvena nuo 1966 metų. JAV iš viso veikia net 19 Lietuvos garbės konsulatų.

Naujas Lietuvos garbės konsulas paskirtas ir kitame daugiau nei 13 tūkst. km į Pietus nutolusiame regione – Rio de Žaneiro valstijoje Brazilijoje. L. Bandeira taps antruoju Lietuvos garbės konsulu Brazilijoje. Kitas Lietuvos atstovas Francisco Ricardo Blaževičius dirba San Paulo konsulinėje apygardoje. Garbės konsulai, remdamiesi tarptautinėmis sutartimis, susitarimais su buvimo valstybe ir kitais toje valstybėje galiojančiais teisės aktais, gina Lietuvos piliečių ir juridinių asmenų interesus priimančiosios valstybės konsulinėje apygardoje, prisideda prie draugiškų dvišalių santykių vystymo.

Lietuvos Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius vasario 22 dieną Vilniuje su Lietuvoje rinktais Europos Parlamento nariais aptarė pasirengimą pirmininkauti Europos Sąjungos Tarybai ir pažymėjo, kad viena pagrindinių būsimų Lietuvos užduočių – užtikrinti sklandų ES teisėkūros procesą, o tam būtinas glaudus bendradarbiavimas su Europos Parlamentu.

Neris Germanas, Lietuvos Užsienio reikalų viceministras vasario 22 dieną Vilniuje susitiko su naujuoju Šiaurės Korėjos ambasadoriumi Lietuvai Pak Kwang Chol. Susitikime aptartas bendradarbiavimas regioninėse ir tarptautinėse organizacijose, pristatyti Lietuvos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2013 m. antrąjį pusmetį tikslai.

Linas Linkevičius, Lietuvos užsienio reikalų ministras, vasario 21 dieną Vilniuje su Italijos užsienio reikalų ministru Giulio Terzi di Sant'Agata pasirašė tarpvyriausybinių susitarimų dėl kompensacijos už prarastą Lietuvos atstovybės Romoje pastatą „Villa Lituania“.

ELTA, LRT, LR URM

(Atkelta iš 3 psl.)

LENKIJA TURĖTŲ...

išlaiko net labai mažas mokyklas su 6-8 9 moksleiviais. Aš manau, kad Lietuvos pareiga yra tartis su Lenkijos vyriausybe ir ne tik su vyriausybe

Lenkijos bet ir patiems rasti galimybių padėti išlaikyti kai kurias būtiniausias mokyklas už mūsų sienos, nes Lietuva tai daro ir pariteto pagrindai Lenkija taip pat į tai atsižvelgs“, - sako prezidentė D.Grybauskaitė.

(Atkelta iš 1 psl.)

POPIEŽIAUS...

Benediktas XVI jau žino, ką darys artimiausiomis dienomis: jis iki vasario 28 dienos toliau eis nominalias valstybės vadovo pareigas.

Paskui pasitrauks į vasaros rezidenciją Castel Gandolfe, netoli Romos. O po to, kai Romoje susirinkę kardinolai išrinktą naująjį popiežių, sugrįš į Vatikaną ir apsistos nedideliame vienuolyne.

Melsis, medituos, rašys ir jau niekaip nedalyvaus valdant miestą-valstybę.

Vakar Vatikano spaudos centre buvo pareikšta nuomonė, kad naujasis popiežius jau iki Velykų pasirodys Šv. Petro bazilikos balkone ir iš jo pasveikins miestą ir pasaulį.

Pranašingų pareiškimų buvo

„Mano nuomone, tai pagarbos vertas sprendimas, – „Lietuvos rytui“ sakė Lietuvos ambasadorė prie Šventojo Sosto Irena Vaišvilaitė. – Popiežiaus atsistatydinimas – ryžto ir drąsos reikalaujantis žingsnis.

Tai paliudija ir jo pareiškimo tekstas. Jis skaidrus ir labai apgalvotai pateiktas, kad neliktų jokių abejonių dėl jo teisinių motyvų ir pasekmių.”

Niekas Vatikane nežinojo, kad Benediktas XVI ruošia atsistatydinimo kalbą – nebet kelė artimiausiųjų bendradarbių.

Vatikano žandarmerija ir Šv. Petro aikštę saugantys policininkai apie būsimą jo žingsnį buvo informuoti prieš pat kanonizavimo ceremonijos pradžią.

Tiesa, pranašingų ženklų, kad J.Ratzinger tyliai ruošia sensaciją, buvo.

Romoje bendraudamas su seminaristais jis mįslingai kalbėjo apie šventąjį Petrą, kuris į Romą ėjo tam, kad būtų nukryžiuotas. Esą Roma – ne tik tikėjimo, bet ir kančios miestas.

Pokalbių knygoje „Pasaulio šviesa“ į klausimą, ar apskritai tikslingas popiežiaus atsistatydinimas, Benediktas XVI atsakė teigiamai.

O kalbėdamas apie savo paties apaštalinę misiją popiežius pripažino: „Aš esu susirūpinęs ir klausiu savęs, ar pajėgsiu pakelti visą šį krūvį fiziškai.”

J.Ratzinger pripažino, kad jam pasitraukti tada, kai Bažnyčiai gresia pavojus, būtų neteisinga. Kol vyko paties popiežiaus iniciatyva prieš keletą metų pradėta kova su pedofilijos apraiškomis Bažnyčioje, jis apie galimą atsistatydinimą neužsiminė.

„Galima pasitraukti, kai ateina giedros akimirka, kai paprasčiausiai toliau nebegalima eiti”, – pareiškė pontifikas.

Ši akimirka atėjo po pedofilijos skandalų. Po liokajaus Paolo Gabriele išdavystės ir dokumentų vagystės.

Po holokausta neigusio vyskupo Marcelio Lefebro išpuolių prieš Bažnyčią.

Tad J.Ratzinger pasitraukia ramiai ir oriai, tapęs pirmuoju popiežiumi per visą Bažnyčios istoriją, pripažinusiu, kad jo rankos per silpnos valdyti Kristaus laivą.

Lietuvai pirmą kartą atstovauja moteris

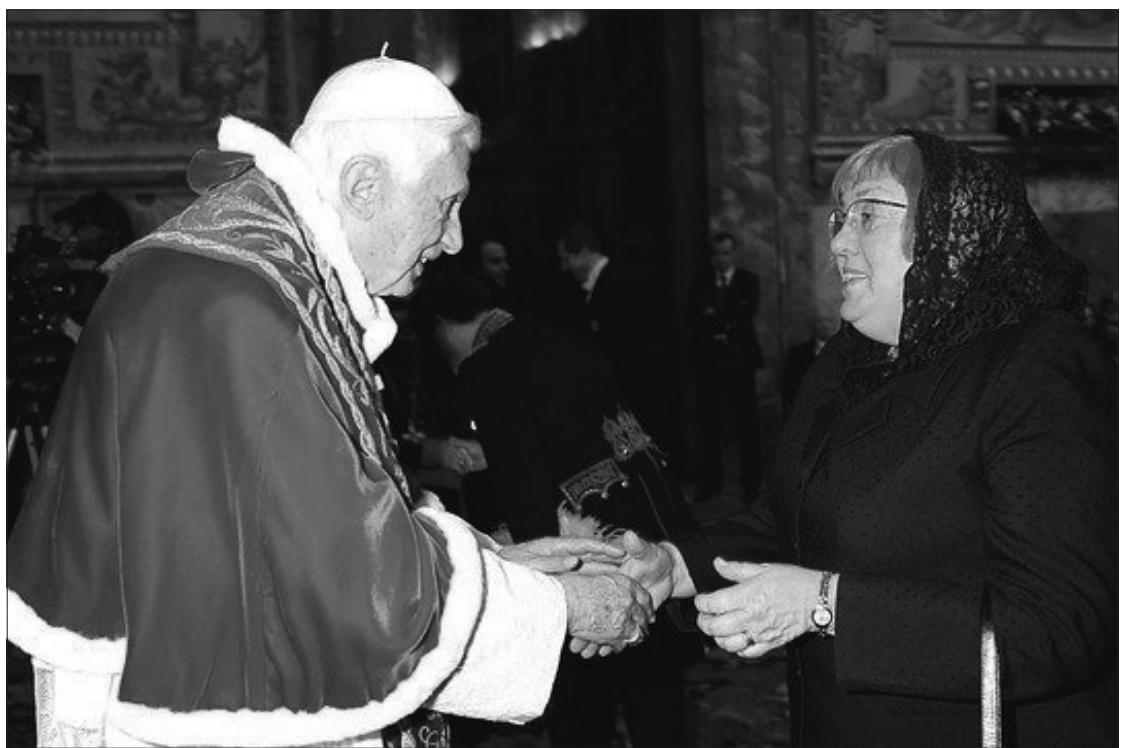
Meno istorikė Irena Vaišvilaitė tapo pirmąja Lietuvos diplomatijos istorijoje moterimi, atstovaujančia mūsų šaliai Šventajame Soste.

Nepaisant to, tradiciškai vyrų miestu-valstybe laikomas Vatikanas moterims diplomatėms visada demonstruoja pagarbą ir toleranciją.

Apie pirmąjį darbo pusmetį Vatikane diplomatė sutiko papasakoti „Lietuvos rytui”.

Įsikūrė netoli Vatikano

– Veiklą Romoje pradėjote nuo praktiško žingsnio – perkėlėte ambasadą į naujas patalpas.

Vatikano protokolas moterims: juodas vualis arba tautiniai rūbai galioja ir Lietuvos ambasadorėi I. Vaišvilaitėi, kurią popiežius Benediktas XVI priėmė savo vasaros rezidencijoje Kastel Gandolfe.

Ar tiesa, kad dabar atstumtas nuo ambasados iki Vatikano yra pats mažiausias nuo 1921 metų, kai Lietuva užmezgė diplomatinius santykius su Šventuoju Sostu?

– Nutariau pasinaudoti aplinkybe, kad Italijoje šiuo metu ekonominė krizė, biurų nuomos kainos gerokai nukritusios.

Rinkdama patalpas ambasada, stengiausi laikytis šviesaus atminimo ambasadoriaus Kazio Lozoraičio politikos: Lietuvos ambasada prie Šventojo Sosto turi būti mažytė, bet adresas – žinomas.

K. Lozoraičio laikais mūsų diplomatinė misija buvo kuni-gaikščių Farnesijų aikštėje, o dabar esame Julijaus gatvėje (via Giulia), Sacchetti rūmuose (Palazzo Sacchetti), kuriuos suprojektavo įžymus architektas Antonio da Sangallo.

– Kuo žymi popiežiaus Julijaus II vardu pavadinta gatvė Romoje?

– Viduramžiais Romos miestas buvo sudarytas iš mažų kaimelių, išsibarsčiusių milžiniškoje buvusios imperijos sostinės teritorijoje.

Turėkime galvoje, kad im-

perijos laikais Romoje gyveno daugiau kaip milijonas gyventojų – tai buvo didžiausia Vakarų pasaulio metropolija.

Kažin ar tais laikais kur nors buvo tokio dydžio miestų.

O štai apie tūkstantuosius metus Romoje galėjo būti vos 6 tūkstančiai gyventojų.

Tik nuo XV amžiaus antrosios pusės popiežiai pradeda rūpintis šio didžiulio, chaotiško, išsibarsčiusio į kaimelius, nesaugaus miesto pertvarkymu ir perplanavimu.

Tai buvo būtina tam, kad Roma galėtų priimti plūstančius maldininkus.

Ir štai popiežius Julijus II nutiesė pirmąją plačią, tiesią gatvę, kuri veda nuo jo pirmtako Siksto IV pastatyto tilto per Tibrą tiesiai į Šv. Petro baziliką.

Priėmė ne Vatikane

– Jūs – pirmoji Lietuvos ambasadorė moteris Vatikane, taip pat kol kas vienintelė iš mūsų ambasadorių skiriamuosius raštus popiežiui įteikėte ne Vatikane, kaip įprasta, o vasaros rezidencijoje Kastel Gandolfe.

– Į Kastel Gandolfą dažniausiai vyksta tie ambasadoriai, kurių misija prasideda vasarą...

Popiežiaus vasaros rezidencija Kastel Gandolfe – dailūs, bet, palyginti su Vatikanu, maži rūmai prie ežero.

– Jus tai nuvytė?

– Anaipol. Visą iškilmingą ceremonialo maršrutą Vatikane esu mačiusi ir jį praėjusi prezidento Valdo Adamkaus vizito metu.

Kita vertus, mano atveju skiriamųjų raštų įteikimo procedūra buvo dviguba: Kastel Gandolfe – susitikimas su popiežiumi, o su valstybės sekretoriumi kardinolu Tarcisio Bertone tą pačią dieną susitikau Vatikane.

– Vatikane aukščiausius postus tradiciškai užima

aukštieji Katalikų bažnyčios hierarchai vyrai.

Tačiau tarp akredituotų diplomatų yra ir moterų.

Ar jų daug?

– Pirmosios moterys diplomatės, manau, Europoje dirbo jau XX amžiaus pirmojoje pusėje. O Vatikane akredituotų diplomatų korpuse moterų atsirado antrojoje XX amžiaus pusėje, jų jau tikrai buvo prieš 20–30 metų.

Šiuo metu moterys sudaro apie 10 proc. viso Šventojo Sosto diplomatinio korpuso.

Iš viso drauge su tarptautinėmis organizacijomis Vatikane akredituoti 179 ambasadoriai.

– Kokios valstybės dažniausiai siunčia į Vatikaną ambasadores?

– Neseniai vykusio tradicinio popiežiaus susitikimo su diplomatinio korpusu metu apsidairiau, bet nepastebėjau kokių nors kriterijų.

Moterys Vatikane atstovauja ir katalikiškoms, ir protestantiškoms šalims, yra moterų ir iš musulmonų valstybių. Vatikanas garsėja sudėtingomis ir griežtai apibrėžtomis diplomatinio protokolo taisyklėmis.

– Tarkime, vyrai ambasadoriai į oficialius susitikimus eina vilkėdami frakus. Ar moterims yra atskira protokolo eilutė?

– Į susitikimą ar į pamaldas, kuriose dalyvauja popiežius, vyrai diplomatai vyksta vilkėdami frakus, uniformas arba tautinius rūbus. Tai trys protokole numatyti variantai, ir visus tris tenka pamatyti.

Ypač Afrikos šalių atstovai dažnai vilki tautinius drabužius. Moterys diplomatės vilki ilgą – iki žemės, būtinai juodą suknelę ir vualį. Popiežiaus akivaizdoje vualis būtinas.

Kitas variantas – tautiniai rūbai. Kai kurios ambasadorės dėvi skrybėlaites su vualiu.

Paulius Jurkevičius, lrytas.lt

Pasaulio valstybių diplomatai popiežiaus Benedikto XVI priėmimo.

Vatikano nuotr.

PROVOKACIJA NEPAVYKO: TAUTININKŲ EITYNĖS BAIGĖSI SUGIEDOJUS HIMNĄ

Vasario 16 d., minint Lietuvos valstybės atkūrimo dieną, Kaune vykusios tautinio jaunimo eitynės baigėsi be skandalų, nors būta provokacijų.

Dar prieš prasidedant eitynėms buvusiame Ramybės parke pradėjo būriuotis įvairaus amžiaus piliečiai.

Eitynių dalyvius parke, o vėliau ir Laisvės alėjoje bandė provokuoti žmogus su plakatu „Grėsmė ne rytuose, ar vakaruose, grėsmė patriotizme ir jį globojančioje valstybėje”.

Vyras, kurį mobiliu telefonu filmavo Vilniaus Jidiš instituto profesorius Dovidas Katzas, stovėjo tiesiai prieš eisenos dalyvius.

Pareigūnai mandagiai, bet griežtai pareikalavo jam netrukdyti eisenai ir vėliau dar kelis kartus jį užtvėrė gyva siena. Įpilti žibalo į ugnį bandė ir pats profesorius D. Katzas. „Vasario 16-oji yra šventė, todėl neonaciams ir fašistams čia ne vieta”, – atrėžė profesorius, Lietuvoje gyvenantis apie dešimt metų.

Lietuvos tautinio jaunimo sąjungos pirmininkas Julius Panka į tokius profesoriaus žodžius nekreipė dėmesio. „Šis žmogus – dviprasmiška asmenybė. Gyvena Lietuvoje tiek metų, bet sugeba pasakyti vos kelis lietuviškus žodžius”, – atsakė J. Panka.

Nors eisenoje žadėjo dalyvauti apie 1 tūkst. dalyvių, susirinko tik apie 500, tačiau dar toks pats skaičius žmonių eiseną stebėjo iš šalies. „Dauguma vilniečių Vasario 16-osios išvažiavo švęsti į Šalčininkų rajoną”, – paaiškino sąjungos pirmininkas.

„Tai bus taikios eitynės, jokios agresijos nežadame kelti. Norime kartu su visais lietuvišiais atšvęsti valstybės šventę”, – tikino J. Panka. Anot, atvykęs į parką nustebo pamatęs daug policijos pareigūnų. „Tikimės, kad pareigūnų pagalbos nereikės, viskas vyks taikiai ir jokių incidentų nebus”, – teigė sąjungos pirmininkas.

Prie tautininkų eisenos prisijungė ir žinomų žmonių. Minioje stovėjo ir olimpinės čempionės Rūtos Meilutytės brolis, močiutė ir tėtis, kunigas Sigitas Grigas.

Vieną didžiausių plakatų nešė 6 merginos, apsirengusios tautiniais drabužiais. Jame puikavosi užrašas: „Pelų ir šiaudų niekas nefalsifikuoja, falsifikuojamos tik didžiosios brangenybės. Juozas Ambrazevičius – Brazaitis, sukilusios tautos vedlys.”

Keletas eitynių dalyvių pasiruošė kitokius plakatus, kuriose mirgėjo frazės apie lietuvių, keliuose plakatuose šmėžavo informacija apie priverstinį Žemaitijos krikštą.

Link Laisvės alėjos pajudėjusi minia tradiciškai skandavo: „Lietuva, sveikinam”, „Lietuva – lietuviams, lietuvi – Lietuvai”, „Ne Rytams, ne Vakarams, Lietuva – Lietuvos vaikams”, „Lietuvos žemės neparduosime, Briuseliui nepasiduosim”. Eisenos dalyviai dainavo lietuvių liaudies dainas.

Laisvės alėjoje eitynės buvo sutiktos plojimais, iškeltais nykščiais, girdėjosi kalbos: „**Kaip gražu, kad turime tokio jaunimo**”, „Tokie Lietuvos nepaliks ir neemigruos”.

Tačiau buvo ir nepatenkintų eitynėmis. „Šūkis „Lietuva – lietuviams” mane žeidžia”, – teigė Kaune gyvenantis žydas Chaimas Bargmanas. – Jei skambėtų Lietuva – Lietuvos piliečiams, kaip ir Izraelyje, – „Izraelis – izraeliečiams”, būtų kas kita”.

Piktinosi eitynėmis

Laisvės alėjoje prie paminklo Vytautui Didžiajam eisenos dalyvius pasitiko būrelis antifašistinės organizacijos „Antifa” šalininkų. Jie laikė plakatus „Piliet, tu dalyvauji fašistinėse eitynėse”. Kitas plakatas skelbė, kad tai yra „Antifos” zona. Policijos pareigūnai, vengdami dviejų konfrontuojančių grupių susidūrimo, antifašistus atskyrė gyva siena. Policijos pareigūnams paprašius „Antifos” aktyvistų pasakyti savo vardus ir pavardes, jų ginti stoji Simon Wiesenthal centro biuro Jeruzalėje direktorius Efraim Zuroff, kuris piktinosi, kad Kauno valdžia išduoda leidimus žygiuoti, jo teigimu, „nacistams”, bet kimba prie menkos grupelės priešingą nuomonę reiškiančių jaunuolių.

„Šie maršai – didžiulė gėda Lietuvai ir bausis visų jūsų šalyje gyvenančių tautinių mažumų atstovų įžeidimas. Šie renginiai visais įmanomais būdais prieštarauja Europos Sąjungos propaguojamoms vertybėms, – dar anksčiau teigė E.Zuroff ir vasario 15 d., tarsi įpildamas į ugnį alyvos. – Tikiuosi nacionalistų eitynės bus uždraustos. Jei jie eitynių neuždraus visiškai, jas geriau surengti kur nors kitur, ne pagrindinėje miesto gatvėje ir ne Nepriklausomybės dieną”.

Rotušės aikštėje eitynių

Lietuvos tautinio jaunimo organizuota eisena Kaune.

ELTA

LIETUVOS ŽYDAI ATSIPIRŠĖ

Lietuvos žydų bendruomenė vasario 18 d. atsiprašė dėl netikslumo pranešime apie tautines eitynes, kai klaidingai priskyre organizatoriams plakatą „*Vakar juden raus, šiandien Lietuva lietuviams*”, tačiau pabrėžė ir toliau protestuojanti prieš tokius renginius.

„Jeigu Tautinio jaunimo sąjunga neturi nieko bendro su plakatu „Vakar juden raus, šiandien Lietuva lietuviams”, Lietuvos žydų bendruomenė atsiprašo už šį netikslumą, tačiau esminė mūsų pozicija, išsakyta pareiškime dėl Kaune vykusios eitynių, juose skanduočių šūkių ir plakatų lieka nepakitusi”, – rašoma bendruomenės pareiškime.

Lietuvos žydų bendruomenė šeštadienio vakarą išreiškė griežtą protestą dėl Kaune vasario 16 d. organizuotų eitynių.

dalyviai apsuko ratą ir eiseną baigė Lietuvos himno giedojimu.

„Ačiū jums. Džiaugiuosi, kad nepasidavėte dviejų žmonių provokacijai”, – sakė J.Panka.

Vasario 16-ajai skirtą eiseną Lietuvos tautinio jaunimo sąjunga (LTJS) organizuoja penktus metus iš eilės.

Primename, jog Vilniaus miesto savivaldybė neleido LTJS surengti eitynes Gedimino prospektu Kovo 11-ąją. Kauno miesto savivaldybė leidimą šioms eitynėms išdavė.

Akciją stebėjo, filmavo, fotografavo gausios policijos pajėgos. Dalis pareigūnų – neuniformuoti kriminalistai.

Eitynės sulaukė ir didelio užsienio žiniasklaidos dėmesio. Reportažą planuoja parodyti Vokietijos, Rusijos televizija, renginiais domisi tarptautinė naujienų agentūra „Reuters”.

kaunodiena.lt

Bendruomenės laikinoji pirmininkė Faina Kukliansky tuomet ne tik atkreipė dėmesį, kad eisenos metu skambėjo šūkiu „Lietuva lietuviams”, bet ir teigė, esą buvo nešami plakatai „*Vakar juden raus, šiandien Lietuva lietuviams*”.

Iš tiesų minėtą plakatą per 2012 metų nacionalistų eitynes Vilniuje laikė eitynėms prieštaraujantys aktyvistai iš judėjimo „Antifa”.

F.Kukliansky vasario 18 d. pripažino galėjusi suklysti, nes rėmėsi įvairiomis atsiųstomis nuorodomis iš žiniasklaidos, kuriose galėjo būti ir ankstesnių metų eitynių vaizdų.

Reaguodamas į Lietuvos žydų bendruomenės pareiškimą Lietuvių tautinio jaunimo sąjungos vadovas Julius Panka šeštadienį pareiškė, jog Kaune šeštadienį vykusioje Vasario 16-osios eisenoje

jokių antisemitinių plakatų ar skanduočių nebuvo.

Vasario 16 d. pranešime Lietuvos žydų bendruomenės vadovė teigė, kad eisenos dalyviai „aiškiai propaguoja etninės, o ne pilietinės valstybės principą, ir tai šiuolaikiniame pasaulyje tikrai nepriimtina”.

F.Kukliansky vasario 18 d. teigė, jog Lietuvos žydų bendruomenė svarsto kitąmet taip pat organizuoti renginius Vasario 16-ajai minėti.

„Mes ir šiandieną svarstėme, kad gal kitais metais organizuosime, išreikšime požiūrį į Lietuvos valstybės atkūrimo dieną, patys surengsime paminėjimą ar sinagogoje, ar kur kitur, nes dabar yra užleistos socialinės pozicijos. Matyt, yra ir mūsų kaltės, gal reikėtų daugiau pozityvo išreiškiant savo požiūrį į Vasario 16-ąją”, – sakė F.Kukliansky. kaunodiena.lt

LIETUVOS ŽYDŲ BENDRUOMENĖS PAREIŠKIMĄ VADINA ŠMEIŽTU

Lietuvių tautinio jaunimo sąjungos (LTJS) vadovas Julius Panka pareiškė, jog Kaune vasario 16 d. vykusioje Vasario 16-osios eisenoje jokių antisemitinių plakatų ar skanduočių nebuvo, o Lietuvos žydų bendruomenės pareiškimą apie tai pavadino šmeižtu.

„Man kyla dvejetainis mintys, ar F. Kukliansky yra suklaidinta ir ar ji šiuo atveju yra auka, ar ji yra sąmoninga provokatorė. Į tą dalyką aš sau dabar negaliu atsakyti. Tačiau tas šlykštus melas, kad eitynėse buvo nešamas plakatas „*Vakar juden raus, šiandien - Lietuva lietuviams!*”, tai yra šlykštus šmeižtas, nedarantis garbės jokiai bendruomenei - ar tai būtų žydų, baltarusių, lenkų, ar, net nežinau, siuvėjų bendruomenė. Mūsų organizacija lauktų atsiprašymo ponios Fainos dėl šio šmeižto”, – atsakydamas į Lietuvos žydų bendruomenės vasario 16 d. išplatintą pareiš-

kimą sakė J.Panka. Anot jo, eitynėse skambėjęs pilnas šūkis „Lietuva - lietuviams, lietuvi - Lietuvai!” nedaro jokios žalos tautinėms mažumoms.

„Nemažai tautinių mažumų atstovų žygiavo kartu eitynėse, ir lenkų, ir totorių, ir žydų kilmės teko matyti. Ir iš tikrųjų problemos tame nematė. Ir mes ne kartą sakėme, kad šūkis „Lietuva - lietuviams!” apibrėžia visus lojalius Lietuvai čia gyvenančius ir kartu kuriančius mūsų valstybę piliečius”, – teigė J.Panka.

Primename, kad vasario 16 d. Kaune įvyko Lietuvos tautinio jaunimo sąjungos organizuotos eitynės, kuriose dalyvavo apie 500 žmonių. Beveik dvi valandas trukusi eisena Vytauto prospektu, Laisvės alėja, Vilniaus gatve baigėsi Rotušės aikštėje. Čia buvo sugiedota Tautiška giesmė, pasakytos kelios kalbos, o netrukus eisenos dalyviai išsiskirstė.

LRT

RENGINIŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 6 d., šeštadienį Šv. Kazimiero parapijos **Atvirkštinės loterijos vakaras** vyks Lietuvių namuose. Laikas bus paskelbtas vėliau.

GEGUŽĖS 4 d., šeštadienį „Fashion Show“ renginys, vėliau bus pranešta vieta ir laikas. **Rengia Cleveland LB skyrius ir radijas „Šiaurinis krantas“.**

BIRŽELIO 9 d., sekmadienį 2 val. p.p. Baisiojo birželio minėjimas - ekumeninės pamaldos už nuo Sovietų režimo žuvusius ir nukentėjusius lietuvius, latvius ir estus Šv. Kazimiero bažnyčioje 18022 Neff Rd. Cleveland, OH.

Rengia Cleveland Baltiečių komitetas

PUNSKO VIRŠAIČIO ATSAKAS MINISTRUI RADOSLAW SIKORSKI

Savivalda be pagalbos iš šalies finansiškai neišgali išlaikyti tautinių mažumų mokyklų, pabrėžia Punsco valsčiaus viršaitis Vytautas Liškauskas reaguodamas į Lenkijos užsienio reikalų ministro Radoslaw Sikorski pareiškimus, jog mokyklas uždaro pati lietuvių dominuojama vietos valdžia.

„Tokia teisinė sistema priverčia uždaryti mokyklas, nes jų išlaikymas atiduotas savivaldai, mokinio krepšelio lėšos nedengia visų kaštų. Mes prašėme, kad moksleivio krepšelis tautinių mažumų mokykloms būtų didesnis 80 proc., bet 2012 metų gruodį

(Atkelta iš 5 psl.)

NACIŲ MEDŽIOTOJŲ...

ir tokiu būdu iškart patys lipdydami eitynių dalyviams bjaurias etiketes.

Praėjusiais metais kai kuriuose šalies interneto portaluose nuolat šmėžavo vieno agresyviai atrodančio, kažką šaukiančio eitynių dalyvio nuotraukos, tarsi be jo nebūtų šimtų kitų, taikiai nusiteikusių dalyvių. Įdomu ir tai, kuo rėmėsi keli istorikai, išrėžę, kad tokios eitynės skaldo tautą, didina nedarbą, skatina emigraciją? Atliko tyrimą, sociologinę apklausą? Apklausė išvykusius svetur, Daro biržos klientus ir užsirašė kiekvieno pasakojimus?

Lietuvių tautinis jaunimo centras nėra šventas, šios organizacijos atstovai dažnai būna pernelyg kategoriški, bet Kaune Vasario 16-ąją vykusiam renginiui suteikti „neonacių eitynių“ vardą galėjo tik tie, kuriems trūks plyš reikėjo tuščioje vietoje sukurti baubą.

Vygandas Trainys, lrytas.lt

pasirašytu įsakymu jis padidintas tik 20 proc., ir mūsų atveju vietoje milijono zlotų mes gauname maždaug 300 tūkst. papildomai, ir nesame pajėgūs išlaikyti mokyklų, nes krūvis tenka dvigubas”, – vasario 22 d. sakė V.Liškauskas.

Lenkijos diplomatijos vadovas R.Sikorskis Briuselyje žiniasklaidai šią savaitę pareiškė, kad sprendimus dėl mokyklų uždarymo Lenkijoje priima savivaldybės. „Kiek man žinoma, Lenkijoje tokius sprendimus priima vietos valdžia, ir, kiek žinau, būtent tame regione dėl tokių reikalų sprendžia vietos valdžia, kurioje didelę įtaką turi lietuvių mažuma. Jeigu tokia pati tvarka būtų Lietuvos pusėje, viena problema liktų mažiau”, – sakė R.Sikorski.

Lietuvos vadovai kalbėdami apie Punsco valsčiuje planuojamas uždaryti Navinykų, Pristavonių ir Vidugirių pagrindines mokyklas sako, jog prisidėti prie jų išlaikymo turėtų ir Lenkija.

P r e z i d e n t ė D a l i a Grybauskaitė pareiškė, jog tikisi, kad Lenkija atsižvelgs į Lietuvos praktiką išlaikyti mažas lenkiškas mokyklas, spręsdama finansavimo klausimą trims lietuviškom Punsco valsčiaus mokykloms, kurioms gresia uždarymas. Ji teigė šį klausimą žadanti aptarti ir su premjeru Algirdu Butkevičiumi.

Lietuviškoms mokykloms Punske Lietuva yra skyrusi vienkartinę finansinę paramą – buvusi Vyriausybė 2011 metais buvo skyrusi 350 tūkst. litų šioms mokykloms išlaikyti. Šiose mokyklose šiuo metu mokosi 38 moksleiviai. **LRT**

PASTABOS IR NUOMONĖS

SKAITYTOJŲ KLAIDINIMAS

Š. m. vasario 12 d. „Dirvoje“ tilpo iš LRT gautas straipsnis „Norima perlaidoti Prezidento Antano Smetonos palaikus“ prasidedantis žodžiais „Kauno valdžia siūlo galimybę kitąmet perlaidoti...“ yra pilnas klaidų.

Prezidentas Antanas Smetona su šeima apsigyveno JAV, kad pasibaigus Antrajam pasauliniam karui ir atgavus Lietuvos nepriklausomybę, galėtų vėl sugrįžti ir vadovauti savo mylimai šaliai kuriai jis pramatė gražią ateitį. Tačiau 1944 m. sausio 9 d. jis žuvo gaisre Cleveland, Ohio, tad dabar apie jo planus Lietuvos Respublikos ateičiai tegalima tik spėlioti.

Minėtame straipsnyje teigiama, kad „1975 metais prezidento palaikai buvo perkelti į Cherdown miestelį, kur gyvena jo giminaičiai“. Tai klaidinga. Tais metais Prezidento Antano Smetonos ir jo žmonos Sofijos palaikai buvo perkelti iš Knollwood mauzoliejaus Mayfield Heights, Ohio į Visų Sielų kapinių (All Souls Cemetery) mauzoliejų Chardon, Ohio. Kiek žinoma, prezidento giminaičiai niekada Chardon miestelyje negyveno.

Straipsnyje taip pat rašoma, kad „...ketiname kreiptis į artimuosius neformaliai, bandome kontaktuoti per išėivijos

bendruomenę ir bandysime pirmiausiai neformaliai išsiaiškinti, kokia yra artimųjų valia. Prezidento valią mes žinome, tačiau reikalinga ir artimųjų valia – kitaip ta iniciatyva neturės prasmės.“, kartu lyg ir klausiant „...ar tokią idėją palaikytų išėivijos lietuviai.“ Šios citatos yra ne kas kita kaip dangstymasis suklustotais faktais dėl įvairių savanaudiškų priežasčių. Nuo nepriklausomybės atgavimo, Prezidento Antano Smetonos palaikų perlaidojimo klausimas yra nuolat keliamas, bet atsakymas jį lieka tas pats.

Šio rašinio autorius turėjo didelį malonumą lankytis Smetonų namuose ir sėdėti prie stalo kartu su iš Lietuvos atvykusiu vienos Lietuvos organizacijos galva, kuris mėgino įtikinti prezidento marčią muz. Birutę Smetonienę ir jo vaikaitį muz. Antaną Smetoną, kad būtina prezidento Smetonos palaikus perkelti į Lietuvą. Atsakymas buvo greitas ir tvirtas: NE!

Per paskutinius metus, šio straipsnio autorius turėjo keltą progų perlaidojimo klausimu kalbėtis su muz. Antanu Smetona kuris straipsnio autoriui parodė vienos JAV lietuvių organizacijos jam siųstą laišką, kuriame, prisidengiant organizacijos „profesionalumu“, aplinkiniu keliu buvo siekiama

DIPLOMATIJOS AKIBROKŠTAS

Lietuvos Laisvės kovotojų sąjunga 2013-02-08 kreipėsi į Lietuvos Respublikos Prezidentę, Seimo pirmininką, Ministrą pirmininką ir į Seimo narius pareiškimu:

Lietuvos Laisvės kovotojų sąjunga (LLKS) numatoma Užsienio reikalų ministro (URM) vizito į Lenkiją akivaizdoje kreipėsi į Prezidentę, Seimo pirmininką, Ministrą pirmininką ir į Seimo narius, įvertinusi Premjero pažadą legalizuoti atskirose Lietuvos vietovėse svetima kalba rašyti vietovardžius, gatvių pavadinimus, pasuose rašyti kitokia rašysena Lietuvos piliečių pavardes ir vardus, atkreipė dėmesį ir iš anksto perspėjo visus priesaiką davusius Lietuvos valstybės atsakingus piliečius apie galimą neapgalvotą priesaikos normos saugoti valstybės teritorinį vientisumą sulaužymą ir iš to išplaukiančią teisinę atsakomybę su apkalta.

Sąjunga taip pat organizavo piketą prie URM ir įteikė peticiją, kurioje įsakmiai persergėjo nedaryti nuolaidų akivaizdžiai nepamatuotiems, keliantiems pavojų Lietuvos teritoriniam vientisumui bei skatinimui pažeisti LR

Konstituciją, Lenkijos reikalavimams.

Nepaisydamas LLKS įspėjimų, būdamas su oficialiu vizitu Varšuvoje, 2013 02 07 Užsienio reikalų ministras atsiprašė lenkų už tai, „kaip Lietuvos politikai pasielgė tragiškai žuvusio Lenkijos prezidento Lecho Kačinskio, kai 2010 m. Lietuvoje viešėjusiam Lenkijos vadovui tēkštas antausis nepritariant lenkiškų pavardžių daliniam įteisinimui“. Tokią poziciją L.Linkevičius išsakė duodamas interviu įtakingam dienraščiui „Żečpospolita“.

Užsienio reikalų ministras atsiprašė už tai, ko Seimas net teoriškai negalėjo priimti nei vieno iš dviejų svarstomų alternatyvių įstatymų, susijusių su asmenvardžių rašyba, tačiau neatmetė L.Kačinskio atvykimo dieną nelietuviškos asmenvardžių rašybos įteisinimo idėjos. Seimas ir neprivalėjo pagal kažkieno užsakymą ar kokia iškilminga proga priimti neišdiskutuotą įstatymą juolab, pažeidžiantį LR Konstituciją. Užsienio reikalų ministras L.Linkevičius net nepasidomėjo, ar buvo už ką atsiprašinėti, net jei tai būtų morališkai, istoriškai ir

„DIRVAI“ AUKOJO

R.Veitas, Milton, MA..... 100
V.Plečkaitis, Richmond H., OH 25
F.Černius, La Grange, IL..... 22
J.Petkaitis, W.Hartford, CT..... 20
J.Šulaitis, St. Petersburg, FL..... 20
E.Jakulis, Willoughby, OH..... 10
I.Kuprevičius, Cleveland, OH.. 10
R.Lukas, Interlaken, NJ..... 10

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

prezidento palaikų perlaidojimo. Toks reikalavimas norimo sutikimo negavo.

Primintina, kad prezidento našlė a.a. Sofija Smetonienė, iki jos mirties, niekad nei Smetonų šeimai nei kitiems neužsiminė ar pareiškė norą kad prez. Antano Smetonos palaikai būtų perkelti į Lietuvą. Šiuo atžvilgiu, prez. Antano Smetonos sūnaus Juliaus, jo žmonos muz. Birutės ir vaikaitių muzikų Antano ir Vytauto nuomonės yra gerai žinomos: visi prieš. Straipsnio teiginys, kad, palankaus atsakymo siekiant, bus einama „... per išėivijos bendruomenę...“ įrodo kokių niekšiškių priemonių imamasi, įveliant ir „išėivijos bendruomenę“ kad įtikinti prezidento Antano Smetonos palikuonis.

Algirdas V.Matulionis

politiškai pateisinama.

Tokį L.Linkevičiaus poelgį be tautos ir aukščiausių valstybės institucijų įgaliojimo laikome neteisėtu, lietuvių tautos ir jos istorinės atminties įžeidimu, kurstančiu tautinę neapykantą bei provokuojančiu nesantaiką, tautos atstovybės nutarimo dėl lietuviško raidyno apsaugos asmeniškų neigimų, priesaikos normos - saugoti valstybės teritorinį vientisumą - sulaužymu (dviem rajonams numatomos skirtingos pilietinės teisės).

Reikalaujame už nekompetenciją ir įgaliojimų viršijimą inicijuoti užsienio reikalų ministro L.Linkevičiaus apkaltą bei atstatydinimą iš pareigų, o jo žeminantį ir antivalstybinį pareiškimą paskelbti niekiniu.

Tikras diplomatas turėjo Lenkijos pusei priminti praecityje jos darytas skriaudas Lietuvai, liautis provokuoti lenkų tautinės mažumos Lietuvoje įstatymų pažeidinėjimus, baigti spaudimą Lietuvai, užuot sulaukęs jos atsiprašymo, pats atsiprašė. Tai – diplomatijos akibrokštas.

LLKS valdybos pirmininkas Jonas Burokas

LINAS KLEIZA: KARJEROS PABAIGA?

Beveik du mėnesiai be krepšinio ir miglotos galimybės šį NBA sezoną vėl sugrįžti į aikštelę. Geriausias Lietuvos krepšininkas, „Toronto Raptors“ puolėjas Linas Kleiza išgyvena juodas dienas – prieš dvejus metus atliktą dešiniojo kelio operaciją gali tekti pakartoti.

Pastaruosius mėnesius apie „Toronto Raptors“ puolėją mažai ką girdėjome. Šį sezoną L.Kleizui užgriuvo tikra bėdų lavina. Iš pradžių jis negalėjo žaisti dėl šeimos problemų, o kai atsigavo, pradėjo skaudėti koją.

Oficialus kostiumas tapo kone kasdiene lietuvių apranga – pastarąjį kartą į aikštelę L.Kleiza išbėgo gruodžio 29-ąją. Nuo tos dienos apie rimtesnius mūsų šalies krepšinio žvaigždės sveikatos sutrikimus klubas nepranešė, tačiau nė sykiu neregistravo rungtynėms.

L.Kleiza iš viso praleido 34 mačus, o 28-ąjį gimtadienį sausio pradžioje jis taip pat sutiko ne krepšinio aikštelėje. Pats krepšininkas tuomet prisipažino, kad širdį jam skauda labiau nei koją – naujos traumos jis nepatyrė, bet vis dar jaučia ankstesnės dešiniojo kelio traumos pasekmes. Nors puolėjas teigė, kad kelio problemos – sunkios vasaros su Lietuvos krepšinio rinktine padarė, krepšinio užkulisiuose kalbama kitaip.

„Turi ataugti raumuo“, – trumpai savo būklę apibūdino L.Kleiza. Kalbama, kad po operacijos žaizdė dešiniojo kelio raumuo atrofavo ir jo kol kas nepavyksta priversti dirbti reikiamu ritmu.

Tuo tarpu NBA aplinkos žmonių žodžiai kur kas grėsmingesni. Jų manymu, L.Kleizai sezonas yra baigtas, o krepšininko karjera yra pakibusi ant plauko. Neoficialiai kalbama, jog lietuvių kol kas bus bandoma gydyti nenaudojant drastiškų priemonių – chirurgo skalpelio.

Reikės antros operacijos?

2011 metų pradžioje L.Kleiza JAV pateko į vieno garsiausių pasaulyje kelio chirurgų J.Richardo Steadmano rankas. Chirurgas bandė prikelti Lietuvos krepšinio žvaigždę naujam gyvenimui ir atliko jam artroskopinę dešiniojo kelio, kitaip kremzlės atauginimo, operaciją. Po jos krepšininkas nežaidė visus metus.

L.Kleizą operavęs chirurgas pabrėžė, kad svarbiausia

Linas Kleiza

ne operacija, o rehabilitacija, tačiau ji atnešė kur kas sunkesnių išbandymų, nei buvo tikėtasi.

Buvęs Lietuvos krepšinio rinktinės vadovas Antanas Guoga atskleidė, kad sudėtingos operacijos pasekmės atnešė nemažai nusivylimo tiek pačiam L.Kleizai, tiek medikams iš Lietuvos.

„Girdėjau, kad buvo blogai atlikta operacija, buvo padaryta klaidų po operacijos... Blogai, kad ji operavo JAV, nors operaciją ir atliko garsus medikas J.R.Steadman. Laiko atgal neatsuksi, tačiau galbūt viskas būtų buvę kitaip, jei Linas būtų patekęs į Lietuvos medikų rankas“, – „15min“ sakė A.Guoga.

„Galbūt jis ir sugrįš čia, kad susitvarkytų savo kelį. Ne paslaptis, kad situacija nėra gera. Galbūt prireiks antros operacijos“, – neslėpė rinktinės vadovo postą palikęs verslininkas.

Olimpiadoje – sukandęs dantis

Jis prisiminė 2012 metų Londono vasaros olimpinės žaidynes ir pasakojo, kad tuomet L.Kleiza rungtyniavo sukandęs dantis. Vienas svarbiausių komandos žaidėjų negalėjo žaisti visu pajėgumu.

„Jam labai skaudėjo ir tai sukėlė psichologinių problemų. Linui buvo sunku įvertinti situaciją – galva nori, o kūnas nieko negali padaryti. Netgi paskutiniajame mače su Rusija jis norėjo duoti kur kas daugiau komandai, nei jo kūnas galėjo. Linui tai labai skaudi tema. Kuo greičiau jis išsikauptų, tuo bus geriau. Aš pritariu minčiai, kad Liną turėtų gydyti mūsų medikai. Tikrai žinau, kad Lietuvos krepšinio federacija padarys viską, kad tik padėtų krepšininkui“, – komentavo A.Guoga.

J.Kazlauskas neslepia nerimo

Naujasis Lietuvos rinktinės treneris Jonas Kazlauskas gruodžio viduryje viešėjo Toronte ir akis į akį bendravo su L.Kleiza. Krepšininkas tuomet neslėpė, kad turi problemų dėl kelio, bet dar rungtyniavo.

Dabar J.Kazlauskas naujienas apie Toronto komandai atstovaujantį rinktinės lyderį seka būdamas kitame pasaulio krašte – sausio pradžioje jis išvyko dirbti į Kiniją.

„Dirbdamas Kinijoje rūpinuosi ir rinktinės reikalais. Sulaukiu ir pozityvių, ir negatyvių naujienų. Žinau, kurie krepšininkai turi bėdų, o kurie su jomis susidorojo. Labai nerimauju dėl Lino. Šis krepšininkas pastaruosiuose čempionatuose buvo kertinis komandos žaidėjas. Viliuosi, kad jis susitvarkys savo problemas“, – „15min“ kalbėjo J.Kazlauskas.

Asta Žukaitė, 15min.lt

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais
9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuootojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095

Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina, teikianti jaukią atmosferą liudėsio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter

OPEN

Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm

866 E. 200th St.

Sat.: 8 am to 4 pm

Cleveland, OH 44119

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI ŠASKAITA IKI \$250,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)